KORRONTE MARXISTA INTERNAZIONALA

ESTRATEGIA SOZIALISTA ETA LANGILEEN BOTEREA

MUGIMENDU SOZIALISTAREKIKO EZTABAIDARAKO EKARPENA

AURKIBIDEA

ESTRATEGIA SOZIALISTA ETA LANGILEEN BOTEREA

Mugimendu Sozialistarekiko eztabaidarako ekarpena

SARRERA 4

1. "PORROTA GLOBALAREN EGOERA" ETA SESBEN BEHERAKADA 6

2. KOMUNISTAK ETA BOTEREA HARTZEA 10

3. KOMUNISTAK ETA ERREFORMEN ALDEKO BORROKA 15

4. KOMUNISTAK ETA ALDERDIAREN GAIA 21

ESTRATEGIA SOZIALISTA ETA LANGILEEN BOTEREA

MUGIMENDU SOZIALISTAREKIKO EZTABAIDARAKO EKARPENA

SARRERA

Mugimendu Sozialista Espainiako Estatuko hainbat eremutan (Euskal Herria, Katalunia, Valentzia, Aragoi, Gaztela eta Madril) sartu izana Estatuko gainerako komunistok eta nazioartean ospatu behar dugun gertaera da. Horren garrantzia azpimarratuz, KMIk elkarrizketa eta ikuspuntu anaikorren trukea ezarri nahi ditu MSko burkideekin, mugimendu komunistak aurrean dituen zereginak eta taktikak argitze aldera.

Mugimendu Sozialista izen arrunta da, eta berriki agertu diren hainbat erakunde komunista biltzen ditu, batez ere gazteak: Mugimendu Sozialista Euskal Herrian, Horitzó Sozialista Herrialde Katalanetan, Purna Aragoin eta Encuentro por el Proceso Socialista Madrilen.

Haize fresko eta esperantzazko ahokada bat da ezker alternatibo estatalaren giro zahartu eta zaharkituan. Azkenean, azkenean, sistemaren *statu quo*-a onartu zuen, eta azkenean sistema hori integratu egin da, konponketa txikiak egitearekin nahikoa, hark hazten dionean noski.

Euskal Herrian eta Katalunian ezker independentistak nazio emantzipazioaren aldeko mugimendura eraman duen irteerarik gabeko kalezuloari ere erantzun kategorikoa ematen dio Mugimendu Sozialistak, baita bere bidez nazio askapena eta gizarte askapena uztartu nahi zituen esparru militante baten bila zebiltzan milaka gazteei ere. Estatu burges espainiarrari modu sendoan aurre egiteko gai izan ez arren, ezker independentistako buruzagiek ere *statu quo*-a onartu dute gertakarietan, eta helburu estrategiko gisa PSOE-Unidas Podemosen gobernu "aurrerakoiari" edozein preziotan eustearekin konformatu dira.

Azkenik, eta garrantzi gutxiagokoa ez dena, mugimendu komunista berri hau Estatu osoan zehar dabiltzan talde eta sekta estalinisten ikuspegiaren alternatiba gisa agertzen da, espainiar nazionalismoaren estutasunarekin eta "nazioko" sozialismoarekin, eta, oro har, "langilekeri" zakarrekin barruan zapalduta dauden beste talde batzuen aldarrikapen demokratikoak mespretxatzen dituen langileria zabal baten alde egiten dute (sexu, genero, etnia, nazionalitate eta abarren arabera), horrela, ezker posmodernistarekin deklaratu gabeko fronte bakar batean parte hartuz gure klasearen barruan banaketa sustatzeko.

Mugimendu Sozialistak argi eta garbi adierazten du bere helburua nazioarteko komunismoa dela eta mugimendu komunista global bat bateratzeko eta antolatzeko deia egiten du. Eta langileklasea jartzen du helburu horren aldeko borrokaren motor eta ardatz gisa. Gainera, lankideek behar bezala azpimarratzen dute proletarioen independentzia politikoa beharrezkoa dela. Helburu hori eta langileriak komunismoaren aldeko borrokan duen eginkizun nagusi hori guztiz bat datoz Korronte Marxista Internazionalaren horizontearekin eta estrategiarekin, komunismo modernoaren oinarrizko ezaugarria baitira duela 150 urte baino gehiago sortu zenetik.

Mugimendu Sozialistak Euskal Herrian dituen lankideek, bereziki, antolatzeko eta mobilizatzeko gaitasun ikaragarria erakutsi dute, era guztietako ekitaldiekin (manifestazioak, eskolak, jarduerak eta ekintza militanteak), milaka gazte komunisten parte-hartze aktiboarekin. Horitzó Sozialistaren lankideak ere kontuan hartu beharreko indar gisa agertu dira, ideia komunista internazionalistentzat Arran gazte erakunde independentistaren oinarrien zati esanguratsu bat irabaziz, Katalunian eta Valentzian.

Apalago, Purnaren eta Prozesu Sozialistaren aldeko Topaketaren (PST) lankideak ere erreferentzia-puntu gisa agertzen hasi ziren, eta horren froga izan zen urriaren 8an, Madrilen, PSTren jendaurreko aurkezpen bikaina, 250 parte-hartzailerekin.

Mugimendu Sozialista Unidas Podemosen eta ezker independentistaren politika sozialdemo-

kratei aurka egiteko kanpaina ausart batean murgildu da. Politika horiek erakunde burgesen bidez (parlamentuak, udalak, etab.) erreforma partzialak lortzen saiatzen dira, helburu gisa, berez, burgesiaren, espainiarraren edo nazionalistaren klase nagusitasuna zalantzan jarri gabe; eta, bestela, sorbaldak uzkurtuta onartzen dituzte sistemak ezartzen dituen gastu sozialaren eta eskubide demokratikoaren murrizketak.

MSko kideek arrazoi osoa dute baieztatzen dutenean sistema kapitalistaren krisi organikoaren egungo fasean ez dagoela lekurik erreforma esanguratsu eta iraunkorretarako langileriarentzat, eta horrek errotik deuseztatzen duela sozialdemokraziaren izateko arrazoia, langileen familien aurkako politika burgesen partaide bihurtuz, izatez gertatzen den bezala. Gizartearen eraldaketa sozialistan soilik, produkzio-bideen jabetza kolektiboa langile-klasearen kontrol demokratikoaren pean egonik, aurki dezake gizateriak irtenbide bat kapitalismoak gaur egungo gainbehera-fase terminalean sortu dituen arazo konponezinetarako.

MSk teoria eta praktika mugiarazle eta anarkistak ere mugatu ditu. Teoria eta praktika horien arabera, borroka berez helburu bat da – alderantziz itzulitako erreformismo mota bat –, eraldaketa globalerako inolako ikuspegi politikorik gabea, lokalista hutsa, bere borroka partzialak sistemaren aurkako borroka zabalago batetik bereizten dituena, eta ez dakarrena berekin mugimendu politiko bat eraikitzea edo partaideen kontzientzia-maila igotzea, kapitalismoaren eraldaketara bideratuta. Zuzen esanda, MSk ulertzen du erreformen aldeko borroka sozialismoaren aldeko borroka zabalago baten zati banaezina dela.

Elkarrizketaren beharra

MSk idatzi asko argitaratu ditu eta jarduera publiko asko garatu ditu. Bertan, gai askori buruzko ikuspegi garrantzitsuenak defendatzen dituzte: teoria, taktika, mugimenduaren antolaketa, komunismoaren aldeko borrokaren faseak eta klase-gizartearen abolizioa. Hori guztia oso garrantzitsua da eta militante komunista guztiei interesatu behar zaie.

KMIk oso serio hartzen ditu MSren jarduera eta jarrerak, eta bere mugimenduarekin elkarrizketa bat hasi nahi du. Funtsezko akordioak nabarmentzea interesatzen zaigu, baita ikuspuntu desberdinak dituzten jarrerak identifikatzea ere, horiek argitzeko ideien eztabaida eta truke osasuntsua ezartzeko. Hori dela eta, gai oso garrantzitsuei buruzko artikulu batzuk hasi genituen, eta gure erakundeen artean zenbait desberdintasun hauteman genituen, jorratu nahi ditugun teoria, estrategia eta taktikari dagokienez. Horrelakoak dira, besteak beste: SESBen existentziaren balantzea eta amiltzeko arrazoiak, langile klaseak boterea hartzeko eta sozialismoa lortzeko estrategia, erreformen aldeko borrokaren ikuspegi komunista eta masa-alderdi komunistaren izaera. Alderdi horietako bakoitzari artikulu bat eskainiko diogu dokumentu honetan zehar.

Argitu nahi dugu Mugimendu Sozialistaren posizio jakin batzuei egiten diegun kritika egiteko, batez ere Horitzó Socialista (HS) eta Encuentro por el Proceso Socialista (EPS) antolakundeen testuak hartu ditugula oinarritzat, Mugimendu Sozialistaren jarrera orokorra argiago adierazten zuela iruditzen zitzaigulako. Hala ere, bi erakunde horiek oso duela gutxi sortu direla ulertzen dugu eta litekeena da haien posizioak oraindik garapen-prozesuan egotea. Horrez gain, Espainiako Estatuan Mugimendu Sozialista osatzen duten antolakuntza guztiek ez dute zertan aspektu guztietan jarrera berbera zehazki defendatu.

Estrategia sozialista eta langileen boterea (I)

Mugimendu Sozialistarekiko eztabaidarako ekarpena

"Porrota globalaren egoera" eta SESBen beherakada

"Porrota globalaren egoera" eta "Estatua hartzea"

EPSko lankideek berriki idatzitako artikulu batean laburbiltzen da estrategiari eta jardueren oinarri teorikoari dagokienez dituzten jarreren funtsezkoena, eta posizio horiek MS osoaren berdinak dira Espainiako Estatu osoan. Komunikabideei eta helburuei buruz ari gara. Une politikorako hausnarketak. Honi buruz ari gara: *Sobre medios y fines. Reflexiones para el momento político.*[1]

Hasteko, EPSko lankideen artikuluak hau dio:

> "Alternatiba [sozialista] hori eraikitzeko, beharrezkoa da **sozialismoaren berreraketa teorikoa eta praktikoa egitea**. Aurreko ziklo iraultzailearen behin betiko amaieratik eta bere baitan eman ziren adierazpen eta proposamen sozialista desberdinen porrotetik abiatzen den berrosatze horren lehen helburua da hamarkada batzuk daramatzagun **porrot globaleko egoeratik irtetea**. Horren ondorioz, sozialismoa guztiz arrotza izan da, eta ez da oso desiragarria langileen gehiengoarentzat."

Nahiz eta ez gatozen bat egoera orokorrari buruz lankideek duten tonu apur bat goibelarekin – egia esan, klaseborrokako aldi ekaiztsu batean sartzen ari gara, hamaika aukera iraultzaile irekiko dituena, eta non ideia komunistak erakargarri bihurtzen hasten diren herrialde askotako gazteen geruza gero eta handiagoetan –, "porrot globalaren egoera" deitzen duten horretatik eratortzen bide diren ondorioei erreparatu nahi diegu.

Izen horrekin, badirudi lankideek, alde batetik, SESBen eta Bigarren Mundu Gerraren ondoren ezarritako Ekialdeko Europa zaharreko gainerako langile estatu deformatuen desagerpena aipatzen dutela, eta, bestetik, marxismo iraultzailearen eta komunismoaren ideiek oraindik ere munduko ezkerrean gutxiengo txiki bat ordezkatzen dutela aitortzen dutela. Horrela, badirudi teoria iraultzailea berrikusi edo eguneratu behar dela, komunismoaren alde borrokatzeko modu praktikoan ("**sozialismoaren berregite teoriko eta praktiko bat"**), teorian bertan akatsen bat edo horren aplikazio oker bat egon balitz bezala, porrot hori azaltzeko.

Adierazgarria da, ondorio hori ateratzeko, MSko kideek beren idazkietan ez dutela SESBen gertatutakoaren azterketa edo balantze historikorik egiten, ezta Errusiako Iraultzatik bertatik ere, ezta Internazional Komunistaren bilakaeratik ere. Egia esan, ez da horri buruzko azterketarik aurkitzen – edo ezin izan dugu aurkitu – bere webguneetan argitaratutako idatzietan.

Ideia edo teoria baten zuzentasuna, errealitatearekiko egokitasuna, praktikan baino ezin da egiaztatu. Eta, horren aurrean, ez da nahikoa emandako azaleko egitateetan geratzea (SESBen desagerpena egiaztatzea, besterik gabe), baizik eta emaitza hori ekarri zuten arrazoi eragileak sakon aztertu behar dira. SESBen porrotaren balizko kausei dagokienez, MSren posizioetan aurkitzen den urruneko erreferentzia bakarra haren arbuioa da, geroago aztertuko duguna, "Estatuaren asaltoa" edo "matxinada-hartzea" deritzona. Hortik ondoriozta daiteke SESBen garapena hondatu zuten gaitzen eta komunismoaren kausa langile errusiarrek boterea matxinadaz hartzea izan zela, Alderdi Boltxebikearen zuzendaritzapean, MSk "Estatuaren hartze" gisa ulertzen duena. Horrela, suposatzen da Estatua klase zapalduen gaineko menderatze tresna zenez, Estatu horrek Alderdi Boltxebikearen gune nagusia bereganatu zuela 1917ko Errusiako Iraultzaren ondoren, klase zapaldu horien aurka bere burua bihurtuz, zapalkuntza dinamika bat errepikatuz eta azkenean porrot egin zuen erregimen huts bat ezarriz.

Azterketa honen arazoa da, alde batetik, alde batera uzten duela iraultza proletarioaren eta Estatuaren teoria marxista, Marxek, Engelsek eta Leninek formulatu zuten bezala; eta, bestetik, eta are garrantzitsuagoa, gertatu ziren gertaera historiko zehatzak alde batera uzten dituela.

Errusiako Iraultzaren izaera eta SESBen historia arretaz aztertzeak garrantzi handia du MSko lankideekin dugun eztabaidan; izan ere, esperientzia horietatik atera dituzten eta gure ustez zuzenak ez diren ondorio batzuetatik abiatuta, beren estrategia sozialistaren doktrina-gorputz osoa eraiki dute, eta horregatik ekarpen horretan garrantzi handia ematen diogu, eta lankideekin dugun eztabaidaren lehen zati hau horretara bideratzen dugu.

Nola irabazi zen 1917ko Errusiako Iraultza?

Lehenik eta behin, Alderdi Boltxebikeak ez zuen inoiz Errusiar Estatuaren kontrola hartu. 1917ko urrian boterea hartzea boltxebikeen buruzagiek egindako "estatu-kolpe"

1 https://crisismedio.com/2022/10/16/sobre-medios-y-fines-reflexiones-para-el-momento-politico/

bat, "putsch bat", izan zela dioen propaganda burgesa faltsua den bezala.

Errusiako Iraultza historiako iraultzarik demokratikoena izan zen. 9 hilabete iraun zuen, 1917ko otsailetik urrira, eta aldi horretan "botere bikoitzeko" egoera egon zen. Alde batetik, burgesiaren botere ofiziala zegoen, lurjabe nobleziarekin aliatua, 1917ko martxoaren hasieran ezarritako behin-behineko gobernuak ordezkatua – bere epaile armategiarekin, estatu administrazioarekin, poliziekin eta armadako ofizialekin batera. Eta bestetik, langileen boterea zegoen, "sobiet-ak" ordezkatua, iraultzan sortutako langile-ordezkarien kontseiluak, fabriketan, langile-auzoetan zuzenean aukeratuak, baita herrixketan eta soldaduen barrakoietan ere. Langile eta nekazarien multzoak jarraitu egin zuen eta lagundu egin zion sobietarrek ordezkatzen zuten botereari. 1917ko urrian boltxebikeek Errusia osoko sobietetan gehiengo handia lortzea lortu zuten, lantegi, auzo, herrixka eta soldaduen batzorde bakoitzean bozketa demokratikoak eginez. Boterea hartzea bera urriaren 25ean (edo azaroaren 7an, egutegi modernoan) Errusia osoko sobieten II. Kongresuan ehunka ordezkarik bozkatu zuten, milioika langile eta nekazari ordezkatzen zituztenak. Horrela jokatu eta boterea hartu izan ez balu, iraultza garaitua izango zen eta Errusian ezarriko zen, ez demokrazia burges idiliko bat, baizik eta diktadura poliziako-militar odoltsu bat.

Aurreko paragrafo batean esan dugun bezala, Tsarren Estatu zaharraren kontrola hartu beharrean, Parisko Komunak ere 46 urte lehenago egin zuen bezala, langile-klaseak *errotik suntsitu* eta berria eraiki zuen, iraultzan sortu ziren langile eta nekazarien botere-organismoetan oinarrituta, sobietak. Armada desegin zuen bere ofizialekin, polizia gorrotatuarekin, erakunde burgesekin, aparatu judizialarekin eta goi mailako administrazioarekin.

Errusiako Iraultzaren benetako dinamika eta langile klaseak herrialde honetan boterea nola hartu zuen argi utzi ondoren, gai garrantzitsuenarekin jarraitu behar dugu: Errusiako iraultza zuzen garatu bazen, funtsean, zergatik egin zuen porrot SESBek? Zergatik endekatu zen lehenik, eta gero garaitu?

SESBen endekapena

Galdera horiei erantzuteko, gertakarietara itzuli behar dugu berriro. SESBen endekapen burokratikoaren arrazoi orokorrena izan zen iraultza hainbat urtez isolatuta geratu zela herrialde pobre eta atzeratuan, ekonomikoki eta kulturalki, inperialismoak setiatuta, kanpoko esku-hartze militarra antolatu baitzuen hiru urtez 1917ko iraultzatik aurrera. Isolamendu hori indartu egin zen ondorengo urteetan Europa osoa astindu zuen oldar iraultzailearen porrotarekin: Alemanian, Finlandian, Italian, Hungarian, Bavarian, Espainian, etab. sozialdemokraziaren traizioagatik, hitzetan ezkerrera biratu ondoren masa-indar gisa mantentzen zena, eta presaka eratu eta egoeraz baliatu ezin izan ziren alderdi komunista berrien gaztetasun eta esperientziarik ezagatik. Isolamendu luze horrek barneinboluzioa eragin zuen SESBen, langileen nekearekin eta urritasunarekin batera, jarduera politikotik aldentzen joan baitziren, eta horren hutsunea pixkanaka alderdiaren aparatuak eta sobietar Estatuak hartu zuten. Hau da, SESB barruko gizarte-kontraesanak arindu beharrean, nabarmen areagotu ziren aurreko guztiaren ondorioz; horregatik, langileen estatuaren boterea, lasaitu beharrean, muturreko mailetara indartu zen, sobietar gizartea desintegra ez zedin. Estatu eta Errusiako Alderdi Komunistaren aparatuak, bere frakzio nagusiak munduko iraultzan eta Europako langile klaseak iraultza egiteko zuen gaitasunean fedea galdu zuena, Sobietar Estatuan eta ekonomian kontrol burokratiko gero eta handiagoa ezarri zuen, ikuspuntu nazionalista eta kontserbadorea hartuz. Hau izan zen Stalin buru zuen frakzioa.

Ekonomia sozialista baten oinarriak, jabetza kolektiboa eta plangintza mantendu ziren arren, SESBeko lehen urteetako langileen demokrazia zanpatu zen, Lenin bizi zela. Agintari sobietarrek *statu quo*-a munduko burgesiarekin mantentzeko ikuspuntua hartu zuten, SESB berez helburu bihurtuz, nazioarteko iraultza sozialista bultzatzeko palanka baten ordez.

Hala ere, SESBen burokratizazio-prozesua ez zen automatikoa izan, ezta saihestezina ere. Frakzio nagusiak, Trotskik zuzentzen Alderdi Komunistaren "ezker alderdia" purgatu zuen. Trotskik internazionalismo iraultzailera itzultzea eskatzen zuen. Burokrazia estalinistak alde bakarreko gerra zibila hasi behar izan zuen Leninen alderdiaren aurka, purgaketa handietan 1917an iraultza zuzendu zuen alderdi boltxebikearen talde buruzagi osoa kenduz.

Internazional Komunistaren endekapena

Zuzendaritza-metodo burokratikoak eta zuzendaritza-kasta berriaren kaskarkeria politikoa maila politikora eraman ziren, analisiari, orientazioari eta SESBeko eta Internazional Komunistako jardunari dagokienez. Aurreikuspena, eta politika sozialista eta internazionalista kontsekuentea, inpresionismoak, oportunismoak eta errusiar burokraziaren interes nazionalista estuen defentsak ordezkatu zituzten, ezker eta eskuin sigi-saga politiko jarraituetan suertatu zena.

Erregimen sobietarrak herrialde guztietako militante komunistengan zuen autoritatea zela eta, burokrazia errusiarrak maniobrak egin ahal izan zituen Leninen heriotzaren ondoren SESBn sortutako borroka zatikatuari eta hurrengo hamarkadan gertatutako garapen politiko garrantzitsu guztiei buruzko Internazionalaren barruan edozein eztabaida demokratiko eragozteko.

Internazional Komunistak herrialde bakoitzean ezarritako politika faltsuak porrot mingotsak eragin zituen 1923tik aurrera hamarkada horretan zehar (Alemania, Txina, Britainia Handia, Bulgaria, etab.). Beren ospe eta aginpideari eusteko, Moskuko buruzagiek porrot horien errua agintari nazionalei egozten zieten, ildo politikoa gaizki aplikatzeagatik. Horrela, Stalinen aliatu zenean

Zinovievek ezarritako politika hasi zen, Moskutik zuzendaritza nazionalak burokratikoki kargutik kendu eta izendatzeko politika, herrialde bakoitzeko alderdi komunistetan eztabaida demokratikoa egiteko aukerarik eman gabe. Horrek borrokan eta politika aplikatuei buruzko eztabaida politiko eta balantze zintzoan trebatutako koadro politikoen garapena zikiratu zuen. Alderdi komunista nazionalen tutoretza burokratiko horrek Moskuko burokraziaren kontroletik ihes egiten zuten edo haien politikak zalantzan jartzera ausartzen ziren agintari nazional guztien burugabetzearekin jarraitu zuen.

Alderdi politiko eta teorikoei dagokienez, Stalinen mendeko PCUSaren zuzendaritzak 1924an jada aldarrikatu zuen "herrialde bakar bateko sozialismoaren" teoria antimarxista, SESB bere ahaleginekin sozialismora modu isolatuan irits zitekeenaren ideia, eta hori ezin zen inoiz gertatu, horrela gertatu zen. Sozialismoak garapen produktibo eta teknologikoa dakar, eta gizarte-ongizatea, nazio kapitalista garatuenak baino handiagoa, sozialismoaren justifikazio historikoa besterik ez baita. Eta, aldi berean, sozialismoak Estatua eta errepresio mota guztiak pixkanaka desagertzea dakar, Sobiet Batasunean inposatu zen erregimen izugarri burokratiko eta totalitarioarekiko kontraesan nabarmenean.

Hala ere, politika horrek ondorio luzeagoak izango zituen alderdi komunista nazionalentzat. SESBek sozialismoa eraiki ahal bazuen iraultza sozialista nazioartean hedatu beharrik gabe, herrialde bakoitzeko alderdi komunisten lehentasunezko zeregina ez zen izango bere iraultza sozialista propioa bultzatzea, baizik eta bere burgesia nazionalarekin maniobrak egitea, SESBen itolarri ekonomiko eta diplomatikoa eragozteko, kosta ahala kosta zaindu beharreko lehen estatu langile bakarra den aldetik. Gainera, alderdi komunista bakoitzak bere "bide nazionala eman diezaioke sozialismoari", elkartasunaren eta nazioarteko klaseen borrokaren beharrik gabe. Modu bikainean, Leon Trotskyk iragarri zuen horrek herrialde guztietako alderdi komunisten endekapen nazional-erreformista, sozialdemokratara eramango zuela, eta hori izan zen azkenean gertatu zena. 1933-34tik aurrera, erabat agerikoa izan zen hori, existitzen ez zen burgesia "demokratiko" batekiko Herri Fronteen lankidetzako politikarekin eta Errusiako Iraultzan mentxebikeek defendatutako "bi etapetako teoriaren" berrezarpenarekin: lehen etapa, burgesia "demokratikoarekiko" lankidetza izango zen, erresabiatu feudalen aurka, errepublika kapitalista aurreratu bat ezartzeko, eta, ondorengo etapa zehaztugabe batean, sozialismoaren aldeko borroka planteatuko zen.

Inpresionismoa, *statu quo* eta Internazional Komunistaren likidazioa

Azterketa metodo inpresionistak, esan bezala, ezker eta eskuin sigi-saga jarraitu zuen, herrialde guztietako alderdi komunista gazteak gaizki heziz eta desorientatuz. Lenin hil ondoren, eskuinera biratu zen lehen aldiz. Garai horretan, sobietar burokraziak sobietar eremuan metaketa kapitalista bultzatu zuen eta Ezkerreko Oposizioaren programa ""industrialista" mespretxatu zuen. Nazioartean, Mendebaldeko burokrazia sindikalarekin eta Txinako Kuomintang burgesarekin garaikide izateko garaia izan zen, eta porrot izugarriak izan ziren langileentzat.

1920ko hamarkadaren amaieran, nekazari aberatsen, kulaken, indartzeak izututa, Moskuko burokraziak batbateko bira bat eman zuen ezkertiartasun amorratu baterantz, sobietar eremuaren nahitaezko kolektibizazioarekin, nekazaritzan eta goseteetan ondorio katastrofikoak izan zituena, eta "Hirugarren Aldiko" politika deiturikoa, ustez kapitalismoaren aurkako borrokaren azken fasea izango zena, eta langile mugimenduaren beste joera guztiak (trotskistak, anarkistak, sozialdemokratak, sindikalistak) etsaitasuntzat eta kontraiaultzatzat hartzen zituena. Fronte Bakarrak langile-mugimenduko beste masa-erakunde batzuekin zuen politika, Internazional Komunistaren III. Kongresuan onartua, zakarrontzira bota zuten. Politika ultraizquierdista ero hau 1933an Hitlerrek Alemanian boterea hartu izanaren hondamendian amaitu zen; izan ere, Alemaniako Alderdi Komunistako buruzagiek sozialdemokratei nazien aurka borrokatzeko fronte bakar bat proposatzeari uko egin ziotenez, horiek boterea eskuratu ahal izan zuten Alemaniako langile klasearen oposizio seriorik gabe, eta bere alderdiek geldiarazi egin zuten.

Azkenik, Stalinek politika horiekin atzamarrak erre zituenean, eta Alemania naziaren aurkako gerra baten beldur, eskuinera biratu zen Herri Fronteen garaia deklaratuz, hau da, langileen alderdien eta faxismoaren aurkako sektore burges "demokratikoen" arteko aliantza, herrialde horietan proletarioen ekintza iraultzaile oro geldiarazteko prezioan. Fronte Popularrak, itxura izan arren, ez du zerikusirik Fronte Bakarra proletario leninistaren politikarekin. Aitzitik, kontrakoa. Munduko iraultza sozialistaren aldeko politika leninistaren ordez, Europako potentzia kapitalista "demokratikoen" aldeko "status quo" delakoa mantendu zen. SESBen existentziaren amaieraraino geratzeko iritsi zen politika, hamarkada batzuk geroago. Politika honen puntu gailenetako bat 1943an Stalinek Internazional Komunista desegiteko erabakia izan zen, Bigarren Mundu Gerraren erdian herrialde kapitalista demokratikoetako bere aliatuekiko "borondate oneko keinu gisa".

Zergatik erori zen SESB?

Stalinen erregimena totalitarioa izan arren, ekoizpen-bitartekoen jabetza kolektiboak eta ekonomiaren plangintzak aukera eman zioten SESBi indar produktiboak garatzeko eta hurrengo hamarkadetan aurrerapen ikaragarriak egiteko. Joan den mendeko 70eko hamarkadaren hasieran, SESBek ekonomia moderno eta sofistikatua zuenean, argi eta garbi agertzen hasi ziren muturreko burokratismoaren ondorioak eta demokraziarik eta langileen kontrolik eza, hazkunde ekonomikoaren, eraginkortasunik ezaren, xahutzearen eta ustelkeriaren hauspoa galduz; harik eta 80ko hamarkadaren hasieran ekonomiak kolapso-egoerarekin mehatxatzen zuen arte. Horrek aparatuan borroka

eragin zuen eta hegal procapitalista bat (Yeltsin) agertu zen, planifikazioarekin amaitu eta burokrazia nagusia herriaren aberastasunaz jabetuko zen klase kapitalista berri batean bihurtzeko asmoa zuena, 90eko hamarkadaren hasieran gertatu zen bezala. Antzeko prozesua gertatu zen Ekialdeko Europan. Horixe izan zen SESBen amaiera lotsagarria eta munduko proletariotzak jasan zuen porrot historikoa, historiako lehen langile estatua (nahiz eta degeneratua) galduz.

Mendebaldeko alderdi komunistek SESBekin eta estalinismoarekin hautsi zuten formalki 60ko hamarkadan, baina politika iraultzailea hartu beharrean, politika erabat erreformista hartu zuten, 1968ko Frantziako greba orokorrean eta Espainiako Estatuan gaizki deitutako Trantsizioaren mugimendu iraultzailean ikusi genuen bezala. Egia esan, ez dira bereizten, taktikari eta programari dagokienez, edozein alderdi sozialdemokratatik.

Orokortze teorikoak eta horien ondorioak errealitatearen azterketa arretatsu eta zehatz batetik etorri behar dira, eta ez errealitatearen gainetik. Ez zen izan teoria marxistaren aplikazio txar bat, Marxen *Kapitala* gaizki irakurtzea, Stalinen boterea edo jenio gaiztoa oker hartzea SESBen endekapena eta erorketa eragin zutenak, baizik eta faktore material zehatzak, bai objektiboak (iraultza sozialista bat herrialde atzeratu batean isolatzea), bai subjektiboak (sozialdemokraziaren traizioa eta masa-alderdi komunisten falta edo ahultasuna Europako iraultzaren erdian).

Estrategia sozialista eta langileen boterea (II)

Mugimendu Sozialistarekiko eztabaidarako ekarpena

Komunistak eta boterea hartzea

Mugimendu Sozialistako kideekin izandako eztabaidaren bigarren atal honetan, Estatuaren klase izaera eta sozialismora iristeko MSk proposatzen duen estrategia sozialista aztertuko ditugu.

Estatu burgesa eta langileen estatua

Estatuaren auzira itzultzen gara, gure egungo zereginetan kokatzeko. Aurreko emanaldian aipatu dugun artikulu berean, *Bitarteko eta helburuei buruz. Une politikorako hausnarketak*, ("Sobre medios y fines. Reflexiones para el momento político"), lankideek honako hau planteatzen dute:

> "Horrela, sozialismoa klaserik gabeko gizarte bat eraikitzeko proiektu historiko gisa, kapitalismoa eta bere esplotazio eta zapalkuntza modu guztiak gainditzeko bide gisa, jauzi iraultzaile batean Estatua hartzearen alde egiten duten irakurketetatik urruntzen da (dela matxinada bidez, dela hauteskunde bidez), klaseak gainditzeko bitarteko hipotetiko gisa".

Marxek, Engelsek eta Leninek iraultza proletarioari eta Estatuari buruz idatzitako idazkiek erakusten dute marxismoak ez zuela inoiz bultzatu estatu burgesa "hartzea", *suntsitzea* baizik, aurreko artikuluan azaldu dugun bezala. Izan ere, hori izan zen Marxek eta Engelsek 1871ko Parisko Komunako esperientziatik atera zuten ondorio nagusia. Ludwig Kugelmani 1871ko apirilean idatzitako gutun ospetsu batean, Marxek hau idatzi zuen:

> "Nire 18. Brumarioko azken kapituluari erreparatzen badiozu, ikusiko duzu Frantziako iraultzaren hurrengo saiakera gisa aurkezten dudala, ez makina burokratiko-militarra esku batetik bestera pasaraztea, orain arte egin den bezala, baizik eta *haustea*, eta horixe da, hain zuzen ere, kontinenteko benetako herri-iraultza ororen aurretiko baldintza. Horretan datza, hain zuzen ere, Parisko gure lagun heroikoen saiakera" (jatorrizkoa azpimarratzen da).

Baina ez gara anarkistak pentsatzen dutenak komunismoa eta klaseen abolizioa iraultzaren biharamunean lor daitezkeela. Arrazoia da gauzen egoera hori ziurtatzeko oinarri materialak eta kulturalak oraindik ez direla ezarrita egongo. Sozialismoa (edo komunismoa) historiaren aurrean justifikatzen da gizateriari ekoizpen-indarren, lanaren produktibitatearen, garapen kultural, moral, teknologiko eta gizatiarraren garapen-maila eskaintzen diolako, ingurumenarekiko ingurune osasungarri eta harmoniko batean, herrialde kapitalista garatuenetan egon daitekeena baino askoz ere handiagoa. Gainera, gizarte-klaseen eta Estatuaren existentzia alferrikakoa egiten du. Baina, *a priori* estimatu ezin den aldi batean, beharrezkoa izango da trantsizioko gizarte bat, kapitalismotik komunismora, munduko gizarte komunista hori ezartzeko oinarriak finkatzen amaituko duena. Trantsizio-aldi horretan, oraindik ere "Estatu-erdi" bat eduki beharko da: kontrol-, plangintza-, zereginen banaketa- eta aurreikuspen-erakunde bereziak. Horien bidez, langile-klaseak arautu eta azkartu ahal izango du gain-ugaritasuneko gizarterako trantsizio hori, eta desberdintasunen sustrai materialak ezabatu; hau da, beharrezkoa izango da *langile*-Estatu bat, iraultza proletarioan ezarritako langile-boterearen organismoetan oinarritua: sobietak, kontseiluak, komiteak, edozein izen dutela ere. Militante komunista orori biziki gomendatzen diogu Leninen *Estatua eta iraultza* obra klasikoa irakurtzea eta aztertzea, Estatuaren teoria marxistari buruzko azterketa marxista burutua eskaintzen duena.

MSren estrategia sozialista

Aurrekotik abiatuta, Mugimendu Sozialistako kideek proposatzen duten estrategia sozialistaren muinera iristen gara. Posizio garatuena Horitzó Sozialistaren lankideen artikulu banak eskaintzen dute, Lluc Renyé lankideak idatzitako *Estrategia sozialistaren barruan indarrak metatzeko eredu berri bati buruz* ("Sobre un nou model d 'acumulació de forces articulat dins l' estratègia socialista")[2] eta *Subjektua eta estrategia sozialista. Lehenengo hurbilketa* ("Subjecte i estratègia socialista. Una primera aproximació"),[3] Sergi Claramunt-ek idatzia. Merezi du ikaskideen jarrera luze eta zabal aipatzea, planteatzen dutenari buruzko zalantzarik egon ez dadin eta, horrela, pro-

2 https://www.horitzosocialista.cat/index.php/component/content/article/sobre-un-nou-model-dacumulacio-de-forces-articulat-dins-lestrategia-socialista?catid=9&Itemid=101

3 https://www.horitzosocialista.cat/index.php/component/content/article/subjecte-i-estrategia-socialista-una-primera-aproximacio?catid=8&Itemid=101

posatzen dutena testuinguru osoan komentatu ahal izan dezagun.

Lluc Renyè lankideak dio:

> "Beraz, klase antagonikoa den heinean, *proletarioek boterea haztea eta metatzea burgesiak duen boterearen kontura izango da beti*. Botere hori, demokrazia parlamentarioaren instituzionaltasunetik eta forma burgesetatik haratago ulertzen duguna, *gizarte-esparruko gero eta esparru gehiagoren kontrol kontzientean datza, hala nola espazioaren eta ekoizpenaren gaineko kontrolean*, bai eta gizarte-fenomenoen interpretazio partekatuak sortuko dituzten esparru sinboliko zabalak hegemoniko gisa ezartzeko gaitasunean ere. Gure indar-metaketaren ereduak helburu horiek izan behar ditu funtsezko helburutzat".
>
> "Bestalde, indar-metaketaren eredu okerra prozesu lineal gisa planteatzen dena da, eta pixkanaka aurrera egingo du leherketa espontaneo-insurrekzional bateraino. Eredu honek prozesu iraultzailea ezarritako ordenaren subertsio-une jakin bat bezala irudikatzen du, masen eztanda gutxi gorabehera espontaneotik abiatuta iristen dena, eta prozesu beraren azken emaitza desegiten du. Ikuskera horren aurrean, *guk irmoki uste dugu sozialismoa eta berezko boterea une horretatik aurrera eraikitzen direla, komunisten egungo zeregina direla*. Uste sendo hori da politika proletarioa iraultzaren gaurkotasunetik pentsatzetik ateratzen dena, gaur egun bizi dugun enbrioi-fasearen jakitun izanik, baina goranzko prozesu baten alde lan eginez gaurtik bertatik".
>
> (…)
>
> "Botere sozialistaren ikuskera horretan sakontzen badugu, ikusiko dugu haren hedapenak *lurraldearen kontrol mailaz maila goranzkoa hartzen duela, eta ezarritako ordena kapitalista hausten duen produkzio-prozesua*. Artikulazio politiko horrek aukera eman behar du lurralde osoan ezarritako demokrazia proletarioaren formak helarazteko, proletarioek beren egunerokoan dituzten beharrei erantzunez. *Produkzioaren esferaren kontrol progresiboa* ezarriz egin behar da, horrek oinarritzen baitu burgesiak proletarioen gainean duen kontrola. Gizartearen egituraren proletargoaren kontrol horrek, hain zuzen ere, sozialismoaren pixkanakako eraikuntza ekonomikoa ahalbidetzen du, bai eta sistema kapitalistaren ustiapen eta menderatzearen aurkako harreman sozial berriak ezartzea ere. Eraikuntza hori *ez da sozialismo-irlak sortuz egingo*, kapitalaren domeinuaren gaineko *inposaketa progresiboan baizik"*. (Letra etzanak gureak dira).

Eta Sergi Claramunt lankideak honela dio bere artikuluan:

> "Behin erakundeak nahikoa hazi direnean eta ideia komunistek nolabaiteko nagusitasuna lortu dutenean, hurrengo urratsa eman daiteke, hau da, Masen Alderdi Komunistaren artikulazioa. Fase berri honetan, subjektu iraultzaileak klase-gerrako erasora pasatzeko adina indar du. Alderdiaren eskutik hasten den gatazka bakoitzak botere burgesa kargutik kentzea du berehalako helburu, botere sozialistak hainbesteko hazkunde- eta konplexutasun-maila lortu baitu, non indarrean dagoen ordena soziala behin betiko zalantzan jartzeko adinako gaitasunekin ikusten baita. Alderdiaren existentziak aurreko fasean eraikitako hainbat oinarri politiko, sozial, kultural, ideologiko eta abar eskatzen ditu, gatazka partzialetan oinarrituta ez dauden baina subjektu proletarioaren antagonismoa osotasun kapitalistara adierazten duten erakunde berriak eraikitzeko prozesu etengabean. Beste era batera esanda, Alderdia ez da fronteen koordinazio hutsa, proletarioen artikulazio globala baizik, estrategia eta zuzendaritza politiko jakin baten pean".

SESBen porrotaren balantze materialista falta denez hortik ikasgaiak ateratzeko, eta Estatu burgesa hartzearen defentsa marxismoari oker egozten zaionez, kideek beharrezkotzat jotzen dute estrategia sozialista propioaren teoria bat proposatzea, guztiz berria, haien ustez gizartearen eraldaketa sozialistaren arrakasta ziurtatuko duena hurrengo aldian.

Zer da, bada, eskaintzen zaiguna? Boterea hartzeko matxinada-bidea baztertuta," indarrak metatzea" baino ez da geratzen, sistema kapitalistaren barruan "eremu sozialista" askatuak sortuz, "progresiboki" (mailaz maila), harik eta behin gizartean nagusigoa lortu ondoren, Masen Alderdi Komunistak "klase gerran eraso" egingo lukeen arte, kapitalismoa eta bere defendatzaileak baztertzeko.

Sergi Claramunt lankideak azaltzen duen "klase-gerrako erasoko" azken etapak ere masen matxinada-bidea baztertzen duela suposatu behar dugu, lagunak behin eta berriz ari baitira bide hori ukatzen. Eta Alderdiaren eskutik hasten den "gatazka bakoitzaren berehalako helburua botere burgesa kargutik kentzea denez", badirudi hori nahiko erraz lortuko litzatekeela aurreko garaitik sortutako "espazio sozialista" askatuen pilaketa baten aurrean, botere burgesaren edozein erresistentzia alferrikakoa izango litzatekeena.

Badirudi lankideen planteamendutik ondoriozta daitekeela aurreko prozesu iraultzaile edo matxinatuen porroten arrazoia izan dela proletariotza boterera bultzatu izana kontzientzia sozialista nahikorik izan gabe eta aldez aurretik, iraultzaren aurreko aldi luze batean, bere "espazio sozialista" propioak sortu gabe, "lurraldean eta praktika" eta kontzientzia komunista bat egikaritu duen ekoizpen batean.

Planteamendu horien arazoa da errealitateari bizkarra ematen diotela, klase-borrokaren esperientzia historiko osotik hasita.

Lehenik eta behin, ezin zaio "burgesiari ekoizpenaren esferaren kontrola" kendu sistema kapitalista existitzen

den bitartean. Ekoizpena lantegietan egiten da. Lantegiek milaka langile biltzen dituzte teilatu beraren azpian, gainbalioa ateratzen dien eredu beraren aurrean. Horixe da, hain zuzen ere, sistema kapitalistaren existentziaren funtsa. Burgesia desjabetuz bakarrik kendu ahal izango diogu ekoizpenaren kontrola. Eta hori ezin da banaka egin, fabrikaz fabrika, baizik eta klase kapitalista bere osotasunean desjabetuz bakarrik egin daiteke, iraultza baten bidez.

Proletalgoaren eta bere erakundeen existentzia (sindikatuak, alderdiak, kooperatibak, auzo-elkarteak, gazteak, etab.) gizarte berriaren ernamuina dira zaharraren barruan. Esan daiteke botere sozialista eta bizi-baldintza komunistak *potentzian* daudela klasearen baitan (lan komuna, espazio eta zerbitzu publiko komunak, batzarrak, grebak eta manifestazioak, enpresen okupazioak, klase-elkartasuna, adiskidetasunezko eta maitasunezko harreman pertsonal interesgabeak jabegorik gabeko pertsonen artean, etab.). Baina kapitalismopean gizarte berriaren adierazpen horiek ezin dute beren potentzial guztia garatu. Gainera, klasearen kontzientzian eta bere praktikan *ezkutuan* dagoen hori guztia ez da iragazgaitza beste klase batzuen presioaren eta ideologia nagusiaren aurrean, egunero bizitzeko eta bizimodua ateratzeko behar itogarriaren aurrean, eta ez mugimenduaren zuzendaritza ofizialen ustelkeria zuzenaren aurrean, horren adibiderik argiena sindikatu, alderdi, kooperatiba eta abarren kupulen burokratizazioa eta sistemara egokitzea delarik. "Harreman kapitalistarik gabeko" espazio autonomoak sortu nahi izatea, sistema osoa eraitsi gabe, ezinezkoa da.

Klase kapitalista ez da entitate abstraktua: hezur-haragizko pertsonak dira, langileen esplotaziotik eta gainbalioaren erauzketatik lortzen dituzten onura eta pribilegioetan interes oso ahaltsuak dituztenak eta, hala badagokio, errepresio aparatu bat dutenak: polizia, epaileak, armada, legeak, beren interesak mehatxupean ikusten badituzte erabiltzeko zalantzarik ez dutenak.

Inork pentsa al dezake burgesia besoak gurutzatuta geratuko dela bere ekoizpen-baliabideak "pixkanaka" kentzen dizkiotela ikusten duen bitartean, edo arriskuan ikusten dituen bitartean? Esaera zahar batek dioenez, "tipula bat geruzaz geruza zuritu dezakezu, baina ezin duzu tigre bat hankaz hanka harrapatu". Izan ere, horietako bati eusten diozunean, beste hirurekin despedituko zaitu. Ez da aholku txarra. Horren erakusgarri dira Allenderen aurka Txilen eta Espainian 1936an emandako estatu-kolpeak. Kontraiaultzak hemen arrakasta izatea, ez da artikulu honen gaia, eta, nolanahi ere, ez zen gertatu kontzientzia sozialistaren edo proletarioen borroka-faltagatik; alderantziz baizik, baizik eta egiaren unean gizarte-emantzipaziorako asmoak blokeatu eta beren zuzendaritzek zapuztu zituztelako.

"Sozialisten espazioen" eraikuntza

MS proposatzen duen estrategia sozialista paraleloa da "horizontalismoaren" teoriekin eta Toni Negrik eta John Hollowayk 90eko hamarkadaren amaieran, bere liburuan, zabaldu zuten "autonomiarekin", "Inperioa eta jendetza, mundua aldatu boterea hartu gabe". Haiek defendatzen zuten taktika erdi-anarkista, sistema barrutik zulatzea, ia konturatu gabe, autoprodukzioarekiko harreman kapitalistarik gabeko ustezko espazio autonomoak sortuz, kooperatibak, ohiko sare komertzialak saihestuz, etab., harik eta sistema kolapsatu arte matxinadarik eta iraultzarik gabe, "boterea hartu" beharrik gabe, Estatua eraso beharrik gabe.

Zergatik ikusten dugu ezinezkoa langile-klasea masiboki eta modu esanguratsuan inplikatzea prozesu iraultzaile baten aurretik "espazio sozialistak" eraikitzen? Ezin al dituzte langileek ideia sozialistak ulertu, edo aburgeztuta daude? Ez horixe. Horien arrazoia da langile-klasea ez dela homogeneoa, geruza aurreratuak eta atzeratuagoak daudela. Klasearen heterogeneotasuna kultura- eta bizitza-maila desberdinetan agertzen da, produkzio-prozesuan eta gizartean rol desberdinak, borroka-tradizio desberdinak, klase nagusiaren ideologia bere gain hartzeko maila desberdinak, erlijioaren eraginaz gain, esplotazio kapitalistak eragindako enbrutazioaz, miserian erortzeko beldurraz, familiaren presioez eta abarrez gain. Garai "normal" batean, ezinbestekoa da langile gutxi batzuk bakarrik egotea prest ideia iraultzaile edo komunistak besarkatzeko. Baina zabalagoa den beste batek esperientzia gehiago eta gertakari handiak behar ditu, gizartean nagusi diren sisteman eta ideietan dituen ilusioak hausteko, bai eta gizartea errotik aldatzeko duen mesfidantza hausteko ere. Hau ulertzen ez badugu, burua hautsiko dugu edo frustrazioan eroriko gara. Pazientzia izan behar da langileekin, normalean ez baitute ikasten klase-borroka liburuetan, beren esperientzia bizi eta gogorrean baizik.

Era berean, ez da egia ustezko "espazio sozialista" horiek eraikitzea, iraultzaren aurretik, masa-alderdi komunistak egoteko aurrebaldintza denik. Historiak masa arrakastatsuko alderdi komunistak ezagutu zituen iraultza baten aurretik "espazio sozialista" bakar bat ere sortu gabe, iraultza bat baita, hain zuzen ere, zeregin horri ekiteko gogo-aldartea eratzen duena, proletarioen indar kolektiboari eta haien zeregin historikoei buruzko bat-bateko pertzepzioa, eta gizarte berri baten alde borrokatzeko prestutasuna. Bitartean, alderdiak iraultzaren aurreko garaian izan zuen indarra eta eragina bere hazkundean adierazten da, lan, auzo, ikasle eta abarreko gatazketan izandako esku-hartze arrakastatsuan, nahiz eta harreman kapitalisten oinarri sozialak "ukitu ez".

Zehatzak izan gaitezen. Gure ustez, ixteko arriskua duen enpresa bat bere langileek hartu behar dute eta langileen kontrolpean jarri behar da ekoizten. Langileen bizibideen defentsa eta sozialismoaren beharra langileei hurbilduko dien neurri sozialista uztartzeko modu bat da. Poliziaren utzarazte baten aukera alde batera utzita, badakigu hurrengo egunean langile horiek klase kapitalista osoaren boikotari aurre egin beharko diotela: lehengaiak ukatzen saiatuko dira, hornidura elektrikoa moztuko die-

te, enpresaren kontuak bahituko dituzte, hornitzaileei eta merkatuei sarbidea galaraziko diete, eta abar. Biziraupenari dagokionez, klase-elkartasuna eta tokiko herritarren babesa eskatu beharko dira. Jakina, esperientzia hori zabaltzen saiatuko ginateke, eta horren eredua antzeko egoeran dauden langileek jarraituko lukete. Baina badakigu, epe luzera, esperientzia hau isolatuta geratuko balitz, porroterako aukerak oso argiak izango liratekeela. Nahiz eta bideragarri mantendu, egitezko kooperatiba baten moduan, tamaina txikiko edo ertaineko enpresa batean sistemak egiten dituen presioek era guztietako distortsioak eragingo lituzkete: autoustiapena, zorpetzea, joera burokratikoak, etab. Adibide hori okupazio-esperientzia guztietara zabal daiteke: etxebizitzak, nekazaritza-ustiapena, etab.

Aurrekoa esanda, inola ere ez dugu planteatzen Mugimendu Sozialistak edo KMIk besoak gurutzatuta jarraitzea, magikoki Alderdi Komunistak bere kabuz eraikiko duen iraultzaren zain. Hori gure posizioaren karikatura litzateke. MSko lankideak modu eredugarrian egiten ari diren bezala, borroken egunerokotasunean inplikatu behar da, gazteen eta langileen kontzientzia sozialista garatzen lagundu behar da, enpresetan, auzoetan eta ikasketa-zentroetan laguntza-puntuak eraiki behar dira; azken batean, antolaketa ahalik eta zabalena garatu behar da une honetan behar dugun zereginean: koadro komunisten antolaketa sendoa eraiki behar da, zeregin eta erronka handiagoen atari gisa.

Iraultzaren dialektika

Gerta liteke, noski, langile-sektore batek fabrika okupatzea eta ekoizten jartzea lortuko balu, klase kapitalista osoaren, Estatuaren eta abarren boikotari aurre eginez, horrek esan nahi izatea kontzientzia hori askoz ere geruza zabalagoetan heldu dela, eta horrek iraultza-aldarte orokor baten existentzia adieraziko luke. Kasu horretan, eredugarri horrek txinparta bat bezala joka lezake, klasearen gainerakoa piztuko lukeena, iraultza-prozesu orokor bat hauspotuz, ez lurraldez lurralde, edo enpresaz enpresa, mailaz maila eta pixkanaka, baizik eta batbatean, Italiako 1919-1920ko fabrika-okupazioetan edo Frantzian 1936ko ekainean eta 1968ko maiatzean gertatu zen bezala. Espainian 1936ko uztailean gertatu zen gizarte-iraultza bera, lantegiak eta lurra okupatuta, bat-batean gertatu zen, herrialdearen erdian Francoren kolpe faxista garaitu ondoren.

Lagunek diote ez dutela sinesten iraultza egiteko masa-matxinadan, baina hori ez al da izan, hain zuzen ere, azkeneraino, borroka proletariotik ez ezik, historian zehar zapaldutako klase guztien borrokatik libratzen den klase-borroka guztiaren esperientzia?

Hemen, ikaskideen ahultasun teoriko nagusitzat jotzen ditugunengana iristen gara, eta haien ikuskera osoa hartzen du: prozesuen ikuspegi dialektikorik eza, bai klase-borrokaren historian, bai iraultzan. Badirudi estrategia sozialista pixkanakako prozesu ebolutibo progresibo gisa ulertzen dutela, jauzirik eta kontramartxarik gabe, leherketarik eta herri-matxinadarik gabe. Hori proletariotzaren kontzientzia hartzeko prozesuari ere aplikatzen diote, eta badirudi pixkanaka garatzen ari dela.

Baina kontzientziak, klase-borrokak eta naturak ez dute horrela mundu errealean eboluzionatzen.

Galde dezagun zehazki: zer da iraultza bat, baizik eta milioika pertsonaren kontzientzia Historiak eskatzen dituen zereginekin egunean jartzea, bat-batean, 24 ordutan? Zein mekanikak eragiten du hori? Aldi batean – haserrea, frustrazioa, esplotazioa, sufrimendua – aldaketa kuantitatiboak pilatzeak foku gisa jokatzen du, harik eta arrazoirik kasualenak (errepresio polizial basatia, buruzagi langile edo sozial baten hilketa, bidegabetzat hartutako lege baten zehapena, gobernuaren dekretu gaitzesgarri bat, fabrika baten okupazioa, etab.) ondoez orokor jasanezina kontzentratzen duen eta korronte elektriko bat transmititzen dien arte, langileria osoari eta gizarteko gainerako sektore zapalduei, bat-batean zutik jarriz, kalean mobilizazio masiboak eginez, beren bizitzak aldatzeko irtenbide erradikalenak emateko prest eta irrikaz.

Azkenaldiko gertaeretan dinamika hori nola hedatzen den ikusi ahal izan dugu, alde guztietan iraultzaren intentsitate bera lortu ez duten arren. Adibidez, uda honetan altxamendu iraultzailea izan genuen Sri Lankan, non herritarren masek presidentearen jauregia erasotzat hartu zuten, hilabeteetako kaosaren ondoren, prezioen igoerengatik eta erregai faltagatik; Txilen, 2019an, masa-mugimendu bat egon zen, gobernua eta *statu quo* osoa hormaren kontra jarri zituena, itxuraz kaltegabea zen gai batengatik hasi zena, Santiagoko metroko txartelaren igoeragatik. 2020ko udan, herrialde honetan inoiz ikusi den mugimendurik masiboena izan genuen AEBetan, George Floyden heriotzaren ondorioz. George Floyd beste biktima beltz bat besterik ez zen polizia-hilketa arrazisten zerrenda luze batean. Iranen ere, Mahsa Amini ikasle gaztea erail zuen moralaren poliziaren zigorgabetasunak ezaugarri iraultzaile berdingabeko mugimendu bat eragin du 1979ko iraultzaz geroztik.

Egia esan, iraultza ez da egintza bakarreko gertaera bat, baizik eta egoera jasanezin bat instintiboki gaitzesteko sentimenduarekin hasten den prozesu bat, non masa handiek, lehen apatikoak eta bizitza politikotik baztertuak, badakite zer ez duten nahi, baina oraindik ez dute nahi dutenaren ikuspegi argirik. Alderdi komunista baten funtzioa, beharrezkoa eta halabeharrez prozesuan klaseko gutxiengo aurreratua bakarrik bilduz sartzen dena, masa zabalen kontzientzia politikoaren maila igotzen joatea da, aurreko aldian enpresetan, ikasketa zentroetan, auzoetan, gizarte mugimenduetan koadro iraultzaileen oinarri sendo eta nahikoa eraiki badu, ahalik eta eperik laburrenean langileen masa gero eta handiagoen babesa eta begikotasuna irabazteko. Eztabaidatik kanpo dago, eta horretan ados gaude Mugimendu Sozialistako kideekin, alderdi komunista hori, arrakasta izateko, masa-alderdi bihurtu behar dela, kla-

se osoa boterea hartzera bideratzeko adinako tamainarekin eta eraginarekin.[4]

Masa zabalen ikaskuntza iraultzaile eta komunistaren prozesua ez da aurreko aldian lortuko, klase-borrokaren garai normal batean eraiki eta eutsi ezineko espazio sozialisten prozesu mailakatu eta metatzaile gisa, baizik eta iraultza-prozesuan bertan, aste, hilabete edo urte gutxi batzuk iraun dezakeena. Une horretan sortuko dira, berez edo Alderdi Komunistak berak bultzatuta, langileen botere-erakundeak (Sobietak, kontseiluak, batzordeak) etorkizuneko langile-estatuaren enbrioi gisa, non langile-masak langile-demokrazia gauzatuko duen, eta burgesen nagusitasunari desafio egingo dion. Alderdi Komunistaren eginkizuna, Marxek *Manifestu Komunistan* azaldu zuen bezala, borroka guztien buru jartzeaz gain, kontsigna egokiak eta programa sozialista zabaltzea eta proposatzea izango da, langileen familien eta gizartearen gainerako geruza zapalduen beharrekin bat egiteko, beren indarretan eta borrokatu behar diren helburu argietan konfiantza emanez: kapitalista handien desjabetzea, langileen kontrola, gorputz errepresiboen desarmatzea edo desegitea, langileen klasearentzako botere osoa, nazioarteko sozialismoa. Errepresio aparatuak berak ezin izango du gizartea astintzen duen ekaitz iraultzailearekiko immune iraun, klase-lerroetan banatuz, bere eskalafoi baxuenekin, langile klaseari lotutakoekin, gizartean funtsezko aldaketa bat sinpatizatuz.

Errepresioak langileen haserrea baino areagotuko ez duen egoera batean, errepresio aparatuaren haustura izango da heldueraren iragarpenik fidelena, zeinari masen eta boterea hartzeko unearen kontzientzia iritsiko baitzaio, hasieran deskribatu dugun moduan: ez "Estatuaren hartzearekin", baizik eta Estatu zaharraren desegitearekin eta langileen batzorde eta batzarren bidez berri baten eraketarekin, kaleko langileen mobilizazio aktiboaren laguntzaz, lantokiak, eraikin publikoak eta poliziaren eta armadaren kuartelak okupatuz. Hau da, antolatutako masen matxinadaren bidez.

Hori esanda, sektario ero eta ultraizquierdistek ez bezala, guk gizartearen eraldaketa sozialista nahiko modu baketsuan lor daitekeen prozesutzat hartzen dugu, langileriak gizartean duen pisu sozial eta numeriko zapaltzailearen eta une erabakigarrian Estatuaren errepresio aparatua geldiaraziko eta deskonposatuko lukeen borroka-botere amaigabearen ondorioz.

4 Egia da puntu honetan MSko kideek gurekiko ezberdintasunak argudia ditzaketela: haiek, langile-klasea Alderdi batek zuzentzea ukatzen dute; aitzitik, langile-klasea Alderdi gisa eratzen da kapitalismoaren aurkako borrokaren azken fasean, "kanpotik" inork zuzendu gabe. Baina puntu hori, alderdi iraultzailearen kontzepzioa eta klasearekin duen harremana, sail honen hurrengo atal batean jorratuko ditugu.

Estrategia sozialista eta langileen boterea (III)

Mugimendu Sozialistarekiko eztabaidarako ekarpena

Komunistak eta erreformen aldeko borroka

Kapitalismopeko erreformen aldeko borroka haratago joateko eta sozialismoaren alde borrokatzeko beharrarekin nola kokatu izan da, munduko mugimendu komunistaren eztabaiden eta zereginen zati garrantzitsu bat.

Puntu orokor horri dagokionez, ez dago alderik Mugimendu Sozialistaren eta Korronte Marxista Internazionalaren artean. Ados gaude erreformen aldeko borrokak langileria gizartean duen eginkizunaren eta boterearen jakitun egiteko balio behar duela, sozialismoa lortzeko ekoizpen-bideak kolektibizatzeko beharrari begira.

Hori esanda, MSren posizioetan oso banaketa zorrotza ikusten dugu erreformen aldeko borrokan. Horitzó Socialistaren artikulu batek, komunistek irakaskuntza publikoaren aurrean duten jarrera aztertzen duenak, honako hau dio:

> "Kontua ez da, besterik gabe, borroka-esperientzia batean **proletarioek parte hartzen duten ala ez** ikustea, hori balidatzeko, baizik eta koordenatu politiko egokiekin parte hartzen duten aztertzea" (jatorrizkoa azpimarratzea). *Centres educatius i lluita de classes (I)*[5]

MSko kideen materialei buruz egiten dugun irakurketan ikusten dugu soilik baliozkotzat jotzen dituztela eduki sozialista bat garatzen duten edo hedatzeko ahalmena duten borroka partzialak, printzipioz erregimen kapitalistaren oinarriak zalantzan jartzen ez dituztenak ez bezala; edo aldarrikapen orokorrak besterik egiten ez dituztenak, zehaztu eta garatu gabe, edo sozialismora zuzenean igortzen dituztenak.

Adibidez, Proceso Socialistaren Encuentroko lankideek, etxebizitzaren arazoari buruz duten jarrera planteatzean, honako hau adierazi dute:

> "Gaur egun existitzen diren borroka askotan, helburu zehatzak sozialismoaren bidez soilik lor daitezke, bitarteko gisa. Esate baterako, puntu honetan, etxebizitza eskuratzeko arazoari buruz hitz egin dezakegu, gaur egun gure klaseak hain modu nabarmenean pairatzen baitu arazo hori, eta guk uste dugu arazo hori konpontzeko modu bakarra dela etxebizitza dohainik eta modu unibertsalean eskuratzea. Hori lortzea ezinezkoa da logika kapitalistaren mugen barruan, eta sozialismoaren eraikuntza behar du (hau da, harreman sozial berriak behar dira, produkzio-indarrak giza premien mende jarriko dituztenak eta baliabide natural eta sozial guztiak kontrol kontziente eta kolektiboaren pean jarriko dituztenak). Horrela, sozialismoa, helburu eta bitarteko gisa aldi berean, tentsio iraunkor gisa, lortu nahi dugun azken helburuaren eta erdigune horretara iristeko behar diren urratsen artean" (*Sobre medios y fines. Reflexiones para el momento político*, EPS).

Jarrera horiek Gazte Koordinadora Sozialistako (Mugimendu Sozialistaren gazte erakundea) lankideen dokumentu berri batean ere ikus daitezke,[6] *Gazte langileontzako proposamen politikoa* izenekoan. Dokumentu bikaina da alderdi askotan. Inguru oso argi eta kementsuan azaltzen ditu prekarietate-egoera eta langile gazteen esplotazio-egoera, etxebizitza eskuratzeko arazoak, hezkuntza-degradazioa, poliziaren eta gizartearen errepresioa, edo burgesiak ematen digun kultura-zaborra, non lankideek modu egokian salatzen duten arte- eta musika-arloan emakumeak jasaten duen hipersexualizazioa eta degradazioa, tratu txarrak eta indarkeria matxista sustatzen dituen elementu gisa, besteak beste. Hala ere, deigarria da berehalako errebindikazio zehatzik ez ekartzea, hemen eta orain borrokatu eta konkistatzeko, baizik eta sozialismoaren alde borrokatzera edo, oro har, borrokatzera zuzenean jotzen du.

Adibidez, 2. puntuan, "Gazteon lan baldintza prekarioekin amaitu" izenekoan (21. or.), honako hau proposatzen dute:

> "Aurreko aldarrikapenaren ondorio bezala, langileriaren baitan gertatzen diren gehiegikeria eta esplotazioarekin amaitu behar dugu. Gazte langileoi dagokigunez, enpresari asko gutaz probesten dira beraien etekin ekonomikoak handitzeko. Horrela, lan gogorragoak eta arriskutsuak egitera bultzatzen gaituzte, ordu extrak egitera behartzen gaituzte (ordu horiek ez dituzte beti ordaintzen), aldi baterako lanetara kondenatzen gaituzte, segurtasunik gabe beltzean lan egitera eta abar. Hau, langileria

5 https://www.horitzosocialista.cat/index.php/component/content/article/centres-educatius-i-lluita-de-classes-i?catid=8&Itemid=101

6 https://www.gks.eus/_files/ugd/8171b5_07844329cf384466ab2dbdfb2c9da4bd.pdf

osoaren egiturazko baldintza den esplotazioari amaiera jartzearekin batera elkarlotu behar dugu".

Dokumentu horren 19. orrialdean, orain borrokatu behar ditugun eta guztiz zuzenak iruditzen zaizkigun hainbat aldarrikapen formulatzen dira, hala nola: Pertsona guztientzako lan-baldintza berak, gazteen lan-baldintza prekarioak amaitzea, oinarrizko bizibideak bermatzea, garapen pertsonalerako eta astialdiaz gozatzeko baldintzak sortzea, ingurumenaren suntsipenaren aurka borrokatzea, kriminalizazioa eta errepresioa amaitzea, edo eskubide politikoen alde borrokatzea, besteak beste; baina oso modu orokor eta abstraktuan formulatuta daude, mobilizaziorako palanka gisa jardungo duten puntu eta helburu zehatzik gabe.

Gure ustez, adibidez, ez da nahikoa kontsigna astintzea; "oinarrizko bizibideak bermatzea" eta horren alde borrokatu behar dela esatea. Kontsigna hori formulatuta dagoenez, ez du ahalmen mugiarazlerik, helburu zehatzak esleitzen ez bazaizkio, hala nola: 1200 euroko gutxieneko soldata, langabezian dagoen langile ororentzat LGSren berdina den langabezia-sorospena, etxebizitza baten alokairua edo hipoteka familiaren diru-sarreren % 10 baino gehiago ez izatea, etab.

Ados gaude lankideekin sozialismoaren aldeko borroka ezin dela utzi denboran zehaztugabea den "boterearen balizko hartze" baterako, baizik eta hemen eta orain hasten dela. Baina taktika eta estrategia desberdinak ditugu.

Haiek planteatzen dute, aurreko artikuluan aztertu genuen bezala, "eremu sozialista" askatuak sortu behar direla, hemen eta orain: lantegietan, ikastetxeetan, egoitza-eremuetan, etab., eta horiek jasanezinak eta bideraezinak iruditzen zaizkigu, egoera iraultzaile batetik kanpo eta antolaketa komunista sendorik ezean. Egia esan, erreforma erasokor eta defentsiboen aldeko borroka luzerik gabe, langileen familien premia zehatz, berehalako eta atzeraezinetatik abiatuta, pentsaezina da sozialismoaren aldeko borrokan aurrera egitea. Eta helburu horretarako, akatsa da bereiztea eduki sozialista duten erreforma zabalagoak eta orokorragoak eta harreman kapitalistak berehala zalantzan jartzen ez dituztenak.

Hain zuzen ere, hurbilen sentitzen diren erreformen aldeko kontsignak altxatzeko bertutea (soldataren igoera, auzotarren arteko borrokak hornidura elektrikoaren etetearen aurka, ikastetxe bateko eskola-plazen gehikuntza, lanpostuko kaleratzeen aurka, etab.) klaseko geruza arruntenak, estatikoenak eta atzeratuenak, oro har kontsigna orokorrekin mugitzen ez direnak, mugimenduan jartzekoa da. Horiek mugiarazteak, kontsigna partzialekin, bere indar kolektiboaz, gizartean duen paperaz, bere aldarrikapenak erasotzen eta gutxiesten dituen prentsa burgesaren gezurrez, borrokan langile eta bizilagun komunak atxilotzen eta gaizki tratatzen dituen poliziaren eginkizun errepresoreaz, enpresaburuaren gutiziaz eta, kasuaren arabera, erakunde kapitalistek beren arazo larrienak konpontzeko duten ezintasunaz jabetzen ditu.

Trantsizio-programa baten beharra

Lehen esan dugun bezala, ez da nahikoa sozialismoaren beharra oro har aldarrikatzea. Horrek isolamendura kondenatuko gaitu. Kontsigna bakoitza arreta handiz bideratzen saiatu behar dugu, zuzentzen gatzaizkion langileklaseko sektoreen kontzientzia-mailaren egungo egoerari eta berehalako kezkei jarraituz.

Internazional Komunistak bere III. Kongresuan, *Taktikari buruzko tesietan*, 5. atalean (Borrokak eta aldarrikapen partzialak), hautsi egin zuen ordura arte nazioarteko sozialdemokrazian nagusi zen tesiarekin, alegia, bi programa bereizi izatearekin, sozialismoaren aldeko borrokarako "programa gorena" deiturikoa eta ikuspegi sozialista batetik bereizitako aldarrikapen apalen "gutxieneko programa" deiturikoa. Horrela, *Tesi* horietan esaten da:

> "Asaldura eta propaganda guztiak, alderdi komunistaren ekintza guztiak, kapitalismoaren eremuan posible ez den sentimenduaz bustita egon behar dute, proletarioen egoera etengabe hobetzea, burgesiaren porrotak eta Estatu kapitalistaren suntsipenak bakarrik ahalbidetuko baitute langileen egoera hobetzeko eta kapitalismoak hondatutako ekonomia nazionala berrezartzeko lan egitea. *Baina sentimendu horrek ez gaitu eraman behar proletarioen egungo eta berehalako bizi-baldintzen aldeko borrokari uko egitera, itxoin gabe bere diktaduraren bidez defendatu ahal izango direlakoan".* (Jatorrizkoan etzanak. 5- Borrokak eta aldarrikapen partzialak. *Taktikari buruzko tesia*. IKren III. Kongresua).

Eta aurrerago azpimarratzen du:

> "Alderdi komunistek ez dute borroka honetarako gutxieneko programarik planteatzen kapitalismoaren eraikin zalantzatia indartzeko eta hobetzeko. Eraikin honen hondamendia da oraindik ere bere helburu nagusia, bere egungo zeregina. Baina zeregin hori betetzeko, alderdi komunistek errebindikazio batzuk planteatu behar dituzte, eta errebindikazio horiek egitea berehalako eta premiazko premia izango da langileriarentzat, eta aldarrikapen horiek masa-borrokan defendatu behar dituzte, klase kapitalistaren esplotazio usurarioarekin bateragarriak diren ala ez jakiteaz arduratu gabe. (*Ibidem*)

IKren tesi programatikoen herentziari León Trotskik heldu zion berriro joan den mendeko 30eko hamarkadan, 1938an bere *Trantsizio Programa* ezaguna formulatu zuenean, bere garaiko egoerara egokitutako aldarrikapen zehatzekin.

Hortik ondoriozta daitekeenez, langile-klasearen berehalako beharrak sozialismoaren aldeko borrokarekin lotzeko, eta, horrela, sozialismoaren klasearen kontzientzia

politikoa garatzen laguntzeko, beharrezkoa da berehalako aldarrikapen bakoitza sozialismoaren ikuspegiarekin lotuko duten *trantsizio-kontsignak*, kontsigna-zubiak, proposatzea. Kontsigna horietako batzuk kapitalismoaren barruan gauza daitezke, nahiz eta aldi baterako edo modu partzialean izan, langileen borroka irmoekin. Adibidez, historikoki, langileen klaseak borrokaren bidez konkistatu ditu 8 orduko lanaldia, greba-eskubidea, manifestazio-eskubidea, elkartzeko eskubidea, abortatzeko eskubidea. Kapitalismoaren krisi-garaian, konkista horiek guztiak mehatxupean daude.

Beste aldarrikapen batzuk ezin izango dira lortu esparru kapitalistaren barruan; garrantzitsuena langileak mobilizatzeko balio izatea da, eta borrokan, langile-klasea ohartu behar da bateraezina dela bere osotasun fisikoa eta morala kapitalismoari eustearekin.

Trotskik, lehen aipatutako obran, egungo egoerarako oso garrantzitsuak diren hainbat aldarrikapen proposatzen ditu, hala nola: prezioen eskala mugikorra, hau da, soldatak automatikoki igotzea prezioen igoerarekin; lan-orduak sektore bakoitzeko langile guztien artean banatzea, soldata murriztu gabe, langabeziari aurre egiteko, burgesiaren eta banku-sistemaren sektore jakin batzuen nazionalizazioa, langileen kontrola eta enpresen kontu-liburuak langileei irekitzea, etab. Eta, krisi kapitalistaren zorroztasunaren eta uneko tenperatura iraultzailearen arabera, beste aldarrikapen batzuk proposatzen ditu, hala nola autodefentsa-piketeak eta langile-miliziak sortzea (faxisten aurka), fabrika-batzordeak, kontseiluak edo sobietak sortzea, besteak beste. Langile klaseko sektore zabalak mobilizatzeko bertutea dute guztiek, eta, prozesuan zehar, langile klaseak produkzio-baliabideak modu kolektiboan, burgesiaren eskuetan, onartzeko eta boterea hartzeko prestatzeko beharra ikusarazten diete.

Zalantza guztietatik kanpo dago, eta horretan uste dugu erabat bat gatozela MSrekin, borroka partzial bakoitzean komunistok, erreforma horien aldeko borrokalari kontsekuenteenak garela agertzeaz gain, langileriaren geruza horiei ikusarazi behar diegula beren arazoen jatorria sakonagoa dela, kapitalismoaren existentzian bertan errotuta dagoela, eta, beraz, borrokan zehar propaganda pedagogiko eta ausarta egin behar dugula, kapitalismoa gainditzeko beharra azalduz. Marxek eta Engelsek *Manifestu Komunista* liburuan azaltzen duten bezala:

> "Komunistak horretan baino ez dira bereizten gainerako alderdi proletarioetatik: ekintza nazional proletario guztietan, proletario guztien interes komun eta bereziak nabarmentzen eta aldarrikatzen dituzte beti, berdin dio zein nazionalitatea izan, eta, proletarioen eta burgesiaren arteko borroka mugitzen den etapa historikoa edozein dela ere, mugimenduaren interesari eusten diote beti, osotasunean hartuta". (Proletarioak eta Komunistak, 2. kap., *Manifestu Komunista*)

Sevillako auzo-borroka baten adibide berri bat jar dezakegu.[7] Bertan, KMIko lankideok aktiboki parte hartu dugu, beste korronte politiko eta gizarte-mugimendu batzuetako ehunka bizilagun eta aktibistarekin batera, hornidura elektrikoaren etetearen aurka, zeinak eragina izan baitzuen iazko udan hiri honetako langile auzo baztertu batzuetan. Asteak iraun zuen borrokan, hornidura hori berrezartzea eskatzeko hasierako kontsigna zentrala, kontsigna sozialistarekin amaitu zen: "Konpainia elektrikoen desjabetzea, langileen eta bizilagunen kontrolpean". Eta, bide batez, borroka hiru zentzutan irabazi zen: ENDESAren milioi askoko inbertsioa lortu zen, eta auzo horietan 7 sorgailu elektriko berri instalatzera behartu zuten; gainera, auzo-borrokaren ondorioz, langileek konfiantza handiagoa zuten beren indarretan, antolaketan eta borroka-metodoetan, aldarrikapenak lortzeko modu gisa; eta, azkenik, lehen politikarantz aldenduta zeuden ehunka pertsonaren kontzientzia politikoan aurrera egin zen, zentzu sozialistan, kapitalista talde bat desjabetzeko beharra ulertzeko, eta horrek aukera berriak ireki ditu gizarte kapitalistaren funtzionamendua ulertzeko orduan.

Fronte bakarra

Sindikatuetako, ezkerreko alderdietako eta gizarte-mugimenduetako zuzendaritza erreformistek eta sozialdemokratek bultzatutako borroketan parte hartzea ere badago. Zintzoki aitortu behar dugu ez zaigula argi geratzen MSk gai horri buruz duen jarrera, alegia, ea haietan parte hartzearen eta esku hartzearen aldekoak diren beren kontsignekin eta programarekin, edo abstenitzearen aldekoak diren.

Gure ustez, langileria inplikatzen duen borroka orotan parte hartu behar dugu, zuzendaritza eta inarrosten duten aldarrikapenak alde batera utzita. Hain zuzen ere, sozialdemokraten zuzendaritzei beren mugimenduaren kontrola eztabaidatzeko modu bakarra haien atzetik doazen langileekin elkar hartuta borrokatzea da, eta, horrela, praktikan, gure kontsignen, proposamenen, programaren eta borroka-metodoen nagusitasuna erakustea haien norabideen aldean. Horrela, hitz egiten dugula ez ezik, gure interes komunen alde ere jarduten dugula ikusiko duzue, eta borroka sozialdemokrataren mugak erakusten dizkiegula, gure programa komunista astintzen dugun aldi berean. Nola bestela komunismoaren ideiak gure klasearen maila zabaletara hurbilduko ditugu?

Jakina, zuzendaritza erreformisten borroketan parte hartzeak, zeinen eragina – gustatu ala ez – langileriaren gehiengora iristen den etapa honetan, *fronte bakarreko* politikak ezartzea dakar proletarioen masa-erakundeekin, eta horrek, lehenik eta behin, sindikatuak barne hartzen ditu, baina baita gizarte-mugimenduak, auzo-mugimenduak eta, are gehiago, egoeraren arabera, masa-alderdi erreformistak ere.

7 http://luchadeclases.org/estado-espanol/61-analisis-politico/4199-los-barrios-obreros-de-sevilla-se-movilizan-contra-las-electricas-y-la-carestia-del-coste-de-la-vida.html

Zer ulertu behar dugu komunistok fronte bakarraren taktikaz? Jakina, ez da programen eta banderen nahasketa bat, baizik eta puntu edo aldarrikapen komun batzuen gainean elkarrekin borrokatzeko akordio bat, horrela langileriaren borroka partzialei ahalik eta masibotasun eta batasun handiena emateko. Baina, aldi berean, komunistok gure independentzia politikoari eta antolaketari eutsi behar diegu borroka-fronte bakar horretan parte hartzen duten gainerako erakunde eta joera politikoekiko. Horrek esan nahi du geure programa eta kontsignak defendatu behar ditugula, eta borroka-prozesuan bertan gainerako joera eta erakundeak, programa, kontsignak eta borroka-metodoak kritikatzeko eskubidea dugula. Laburbilduz, fronte bakarraren taktika kontsignan kondentsatzen da: "Bananduta joan, baina elkarrekin jo".

Horretan, ez dugu inolako berrikuntzarik proposatzen. Marxek eta Engelsek azaldutakoaz gain, hori guztia jasota dago Internazional Komunistak bere garai heroiko eta iraultzailean (1919-1923), degeneratu aurretik, hartutako erabaki eta akordioetan.

Ildo horretatik, MSren idazkietan ere ezin izan dugu puntu horri buruzko jarrera argirik aurkitu. MSko kideek proletarioen independentzia politiko eta antolamenduzkoarekin tematzea guztiz zuzena da, baina ez da ulertu behar zuzendaritza erreformistak buru dituzten borroka eta mobilizazioetan komunistek parte hartzeari uko egitea. Hori horrela balitz, akats larria irudituko litzaiguke, masa zabaletatik bereizi eta langile-klaseko sektore zabaletan zuzendaritza sozialdemokraten eragina indartuko lukeelako.

Esate baterako, duela aste batzuk milioi erdi pertsonak manifestazio ikaragarria egin zuten Madrilen, Erkidego horretan osasun publikoa eraistearen aurka, eskuinari karga handia eraginez eta langile-familiez osaturik. Manifestazio hori hainbat erakundek deitu zuten, baina alderdi eta sindikatu erreformistek politikoki menderatu zuten, eta ez zuten sistemaren mugetatik harago joateko asmorik. Zer jarrera hartu behar genuen komunistok horren aurrean? Gure ustez, komunistok manifestazio horretan parte hartu behar genuen, gure independentzia politikoa alde batera utzi gabe, hau da, gure ideiak azaltzeko. KMIk, bere indar xumeekin, esku hartu zuen bertan, orritxo bat banatuz bere posizioekin, hemen irakur daitekeena,[8] Ayusoren eskuinekoa salatuz, baina baita gobernu "aurrerakoiaren" erdi-tintak ere, egoerari premiazko konponbide zehatzak eskatuz, aldi berean erregimen kapitalista egoeraren azken erruduntzat joz, langileen klaseari sistemaren aurkako politika sozialista bat hartzeko eskatuz.

Trantsizio-kontsignak eta nazionalizazio-kontsigna

Hasieran azaldu genuenez, MSko lankideen propagandan ikusten dugu aldarrikapen partzial zehatzen programarik ez dagoela, ezta trantsiziokoak ere. Jakina, komunistok aurre egin behar diogu sozialdemokraziaren jarrerari, hau da, kapitalismoaren jarraipena zalantzan jartzen ez duen "gutxieneko programa" batean mantentzeari. Baina ez dugu adarra beste muturrerantz okertu behar, iraultza sozialistaren "programarik handiena" aldarrikatuz, langile klasearen kezka edo borroka partzialekin loturarik gabe.

Bereziki, deigarria egiten zaigu nazionalizazio-kontsignarik ez izatea, hala nola konpainia elektrikoen nazionalizazioa, bankuena, telekomunikazioena, bankuen eta putre funtsen esku dauden etxebizitza hutsen nazionalizazioa, etab.

Argi dago Estatu burgesak edozein sektore ekonomiko edukitzeak ez lituzkeela produkzio kapitalistako harreman sozialak aldatuko, eta ugazaba indibidualak patroi komun batek (Estatuak) ordezkatuko lituzkeela, sektore ekonomiko horietan klase kapitalista osoa ordezkatzen duenak.

Baina ondorio hori erabat aldebakarrekoa litzateke. Lehen esan dugun bezala, langileen kontzientzia-maila errealetik eta gaur egunekotik abiatu behar dugu, oro har, sozialismoaren ideiara zuzenean edo automatikoki iristen ez direnak.

Langile-klaseak, kapitalismoaren produkturik jatorrena den aldetik, *jabetzarik gabeko* klasea izatearen berezitasuna du. Nazionalizazio-kontsignak jabetza indibidual kapitalista desjabetzea dakar. "Ondasun publiko" gisa, jabetza nazionalizatu bat gizartearen jabetza kolektibo gisa ikusten dute langileek, oraindik kapitalismoaren pean. Hau da, nazionalizazio-kontsigna, langileei buruzkoa, jabe ez den eta jabetza indibiduala lortu nahi ez duen klase gisa, ekonomia kapitalista osoaren sozializazio eraginkorraren ideia (edo, gutxienez, lehen fase batean, ekonomiaren %80 kontrolatzen duen kapital handiaren ideia), iraultza sozialistaren azken emaitza dena. Beraz, kontsigna horrek oso eragin positiboak ditu langileen kontzientzian, kontzientzia sozialista garatzen duelako; horregatik da burgesiak gehien beldurtzen duen kontsigna.

Jakina, KMItik, enpresa edo ekonomiaren adar partikular baten nazionalizazioa proposatzeaz gain, bi elementu gehitzen ditugu: lehenik eta behin, nazionalizazioa kalte-ordainik gabe egin behar dela, baliabiderik ez duten akziodun txikiei izan ezik. Hori planteatzen dugu, batetik, enpresaren deskapitalizazioa saihesteko, eta, bestetik, akziodun txikiak osatzen dituzten txiki burgesen eta langile sektore aberatsen neutraltasuna edo sinpatia irabazteko, desjabetutako kapital handiak haien alde manipulatu ez ditzan. Bigarrenik, planteatzen dugu enpresa edo sektore horrek langileen kontrolpean egon behar duela, eta ez funtzionarioen eta langile-klasearekin zerikusirik ez duten elementuen esku. Eta planteatzen dugu, gainera, enpresa edo sektore hori biztanleriaren beharrak asetzera bideratutako produkzio-plan orokor bati lotuta egon behar dela.

Hezkuntza publikoaren aldeko borroka

Puntu hori bereziki garrantzitsua iruditzen zaigu; izan ere, MS batez ere gazteen mugimendua da, ikasle gehie-

8 http://luchadeclases.org/images/PDF/octavilla_sanidad_madrid.pdf

nak dituena, eta hezkuntzaren gaia oso garrantzitsua da gazte komunisten jarduerarako.

Hemen ere nahasia iruditzen zaigu ikaskideen jarrera. Aipatu dugun artikulu batean, Laia Capdevila lankidearen *Centres educatius i lluita de classes (I)* lanean honako hau esaten da:

> "Sozialdemokrazia, bere forma ezberdinetan, eskola publikoaren legitimazio makina bihurtu da, honen eta botere burgesaren arteko harremana ezkutatuz".

Eta honela jarraitzen du:

> "Batzuek publikoa defendatzen dute pribatuaren aurka; beste batzuek, proletarioek burgesiari erauzi zioten konkista bat izateagatik; beste batzuek, gizarte-igoerarako eta marjinaltasun ekonomikotik ihes egiteko mekanismo gisa. Egia esan, hezkuntza publikoaren defentsa hiru osagai horien nahasketa bat izan ohi da, batez ere erdiko klasearen langileriari, erreformismoari eta asmo izaerari erantzuten diotenak. Gaur egun, eskola publikoa defendatzea gure klasea defendatzea dela esatea, doktrinatuak, idiotizatuak eta menderatuak izateko eskubidea defendatzea dela esatea da.

Ikaskidearen argudioekin bat ez gatozen arren, jakina, ez dugu alde batera uzten, baieztatzen den bezala, eskola balio kapitalisten diziplina eta erreprodukzio ideologikorako tresna bat dela. Hala ere, horrek ez du arazoa agortzen.

Badirudi lankideek ez dutela kontuan hartzen gizarte kapitalistaren elementu estruktural orok, dela enpresetako langileen esplotazioak, bihar ustiatuko diren etorkizuneko langileak prestatzeko hezkuntza-sistema publiko gisa, aurkako elementuen batasun dialektiko bat duela, eta horrek, bere garapenean, kapitalismoaren ukazioaren eta gainditzearen germenak biltzen ditu. Lehenengoak – langileen esplotazioa – besteren lana kapitalistaren alde eta gainbalioa ekoizteko sistema bat ezartzen du, baina, aldi berean, produkzio-indarrak garatzen ditu, klase-kontzientzia eratzen du eta sozialismoa ezartzeko ezinbesteko oinarri ekonomikoak sortzen ditu. Bigarrena – hezkuntzako sistema publiko bat –, lan-indarra sortzen laguntzeaz gain, etorkizuneko langileari kulturaren, ezagutzaren, irakurketaren, hausnarketaren eta ulermenaren oinarrizko eskuarteak irakasten dizkio, aukera zabalagoak ireki diezazkioketenak. Edo langile klasea hobeto prestatuta al dago borroka sozialistarako analfabetoa edo ez jakitun izanik? Edo ez al dugu behar jende prestatua eta kualifikatua oraina eraikitzeko eta sozialismoa eraikitzen hasteko?

Hezkuntza-sistema zabaltzeko aurrerapen handiak, langile-klaseko gero eta gazte gehiago bigarren eta hirugarren mailako ikasketetan sartzea, edo ikasketa horietako batzuk doakoak izatea, ikasteko bekak zabaltzea eta abar langileen borroken eta gurasoen eta ikasleen gizarte-borroken ondorio izan dira; hau da, Estatu burgesari eta klase kapitalistari konkistatu eta kendu egin zaizkienak, langile klaseak aberats-arroputzen poltsikoak betetzeko zama-astoa besterik ez direla onartzen ez duen adierazpen gisa; aitzitik, gizon eta emakume duinak eta askeak izan nahi dugu, eta ahalik eta kultura- eta ezagutza-maila handienetara iritsi, baita hezkuntza-sistemaren muga eta traba guztiekin ere. Eta, nolanahi ere, eskolan transmititzen duten ideologia eta diziplina burgesa, lantokian bezala, lehenago edo geroago apurtzera deituta daude, esperientziaren bidez eta tenperatura soziala muga jakin batzuetara iristen denean.

Guk zalantzarik gabe baieztatzen dugu irakaskuntza publikoko sistema estatala aurrerapauso bat dela langileriarentzat, zeinaren seme-alabak lehen eta bigarren mailako ikasketetan osagai nagusia diren, eta ez "klase ertain" deritzona. Eta, era berean, oso positiboa da gure ikasgelarentzat osasun-sistema publiko bat izatea. Sistema hori, neurri batean, produkzio-prozesuan "hondatzen" diren eta berriro martxan egongo diren langileak "konpontzeko" diseinatuta badago ere, aurrerapen ukaezina da langileen familientzat, eta ezin konta ahala borrokaren emaitza den konkista bat da, sistemaren aurka milioika pertsona mobilizatzeko gai dena, duela urte batzuk edo duela aste gutxi Madrilen Marea Zuriaren borroketan ikusi genuen bezala.

Azkenik, Horitzó Sozialistako lankideek artikulu horretan hezkuntza-gaiari buruz planteatzen duten proposamen programatikoari heldu nahi diogu. Honako hau da:

> "Gure hezkuntza-proposamenak hezkuntza-prozesuaren kontrol sozialista dakar.
> Lan-ildo nagusiak biltzen ditu:
> Intelektualki, etikoki, teknikoki eta metodologikoki emantzipatzea proletarioak. Gure behar politiko, ekonomiko eta ideologikoengatik ezagutza jakin bat eraikitzeko gaitzea, oinarri zientifiko batekin eta interes burgesen pean ezagutzarekin hausten duena.
> Borroka-prozesuan bertan aurkituko ditugun gure benetako beharrizanetan trebatzea.
> Proiektu komunista eta hura arautzen duten printzipioak eta balioak ulertuko dituzten subjektibotasun berriak eraikitzea.
> Hezkuntza-prozesu hori garatzen den espazioen kontrol eraginkorra izatea, funtzionamendu- eta hobekuntza-organo propioak sortuz.
> Ildo horretan, azken aldian lurralde osoan ernetzen ari diren herri-eskolek eta zentro sozialistek funtsezko zeregina izango dute". (*Ibídem*)

Hemen ikusten dugu, berriro ere, MSren posizioek duten ahultasun programatikoa. Programa hori gizarte sozialista batean baino ezin da aplikatu, eta ez dago trantsizio-kontsignen, eskari partzialen, palanka gisa jarduten dutenen eta langileen seme-alabak diren ikasleak azken helburu hori lortzera mugiarazteko.

Pentsatzekoa da "azken boladan lurralde osoan ernamuintzen diren herri-eskolak eta zentro sozialistak, direnak direla ere, dagoeneko espazio sozialista" askatuak direla lankideek beste idazki batzuetan adierazitako ideian, aurreko artikuluan Estatu burgesari arian-arian eta "mailaz maila" hezkuntza-sistemaren kontrola kentzeko jorratu genituenak. Egia esan, hezkuntza-sistema publikoa, osasun-sistema bezala, egitura kapitalistaren barruan zatika disekzionatu ahal izatetik urrunen daudenak dira. Ezin zaizkio pixkanaka kendu Estatu burgesari, batbatean baizik, lehen azaldu dugun bezala boterea hartuz.

Edonola ere, lankideen jarrera ez da sendoa; izan ere, lerro batzuk beherago, artikulu honetan bertan, lehen irmotasunez adierazi denaren kontrakoa planteatzen da, honako hau esaten denean:

> "Bestalde, lehen esan dugun bezala, ez dugu proposatzen hezkuntza publikoaren gudu-eremua uztea, eta ez dugu klase-separatismo moduko bat defendatzen, non espazio autonomoak eraikitzen ditugun mundu kapitalistarekiko, errealitateari eta haren kontraesanei muzin egiten saiatzeko. Horregatik, lan-ildo horiek iparrorratz gisa erabil ditzakegu gure proiektuari lotutako praxia, eta hankak lurrean izanda, planteatzen saiatzeko". (*Íbidem*)

Eta hau ez da kasualitatea. Hezkuntza publikoaren izaerari buruzko alde bakarreko ebaluazio bat taxutzerakoan eta haren gudu-eremuan trantsizio-programarik ez izatean, ekintzarik ezera eta isolamendura kondenatuko gintuzkeen "gehieneko programa" bat soilik erakutsiz, kontraesan horietan erortzea saihestezina da.

Laburbilduz, ikaskideek abiapuntu duten premisa zuzena onartuz, hau da, hezkuntzak, funtsean, etorkizuneko langileak kapitalaren produkzio- eta administrazio-sisteman trebatzeko eta kapitalaren klase-ideologia transmititzeko balio duela onartuz, komunista gisa dugun zeregina izan behar da hezkuntza-eremuan, autonomia-erkidego bakoitzean eta estatu mailan kapitalismopean lortzeko gai izango garen klase-kontrolaren ahalik eta mailarik handiena lortzeko borrokatzea. Horretarako, proposamen zehatzak biltzen dituen programa mobilizatzaile bat prestatu behar dugu, honako hauek barne hartzen dituena, besteak beste: hezkuntza-sistemaren ahalik eta demokratizazio handiena (ikasleen, gurasoen, irakaskuntzako langileen eta lan-kontratuko langileen erabaki-eremu eta curriculum-diseinu guztietan parte hartzea), kalitate goreneko ikasketa- eta irakaskuntza-baldintzak azpiegituretan, bitartekoetan, ratio murriztuetan eta sistema pedagogiko aurreratuetan; enpresa pribatuak eta unibertsitateko bankuak kanporatzea, irakaskuntza pribatua indargabetzea eta sare publikoan integratzea, etab.

Jarrera bera izan behar dugu gainerako zerbitzu publiko eta sozialetara ere, hala nola osasunera, garraiora, hondakinak biltzeko sistemara, tailer okupazionaletara, erakunde kulturaletara, eta abarretara. Izan ere, gizartebizitzako arlo guztietan kontrol- eta partaidetza-lanak egiteko prestatuko lukete klasea.

Estrategia sozialista eta langileen boterea (IV)

Mugimendu Sozialistarekiko eztabaidarako ekarpena

Komunistak eta Alderdiaren gaia

Mugimendu Sozialistako (MS) kideekin eztabaidarekin jarraituz, hurrengo artikuluan komunistek gaur egun dituzten zereginei eta Alderdi Komunistaren garrantziari eta zereginari helduko diegu. Ikuspuntu desberdinak alderatzeko, Horitzó Socialista (HS) erakundeko lankideen artikulua aipatuko dugu: *Crítica a la qüestió organitzativa: desviacions i potencialitats.*[9] HSren *Subjecte i estratègia socialista, una primera aproximació* artikulua ere aipatuko dugu.

Langile-klasea eta kontzientzia sozialista

Beste artikulu batzuetan adierazi dugun bezala, MSko kideekin guztiz bat gatoz langile-klasearen izaera iraultzailean, eta gizartea eraldatzeko duen funtsezko eginkizunean.

Ulermen hori arazoa planteatzeko metodo materialistaren ondorio da, kapitalismoa eta hura osatzen duten klaseak objektiboki aztertzearen ondorio. Ikerketa zientifiko horretatik, Marxek eta Engelsek ondorioztatu zuten langile klaseak, produkzioan duen paperagatik, zapaldu guztien borrokaren buru izan behar duela klase-gizartearekin amaitzeko eta, horrela, komunismoa ezartzeko.

Garai bakoitzean, gizarte-klaseen agerpena eta izaera zehazten duena gizarte-laneko produktuak nola produzitzen diren eta nola eskuratzen diren da. Horrela, gizarte-klase desberdinen interesen identitatea produkzio sozialean duten rolak eta gizarte-laneko produktuak eskuratzeko moduak zehazten dute.

Langile-klasearen interesen identitatea klase kapitalistarekiko erabateko menpekotasunean agertzen da, bere bizibideak lortzeko, ogibidea edo okupazioa edozein izanik ere, eta klase kapitalista horren beraren aurkako borroka etengabean, bere lanagatik jasotako soldatarekin eskuratutako bizibide horiek mantentzeko eta handitzeko; hau da, gainbalioaren aldeko klase kapitalistaren aurkako etengabeko borrokan, soberako lan-denboran sartutako balioagatik.

Horrela, kapitalismoa esplotazio-, zapalkuntza- eta lapurreta-sistema gisa agertzen da. Eta, aldi berean, langile-klaseak soldata handiagoen eta lanaldiaren murrizketaren alde egiten duen borrokak justifikazio historikoa du. Gainbalioaren jabe izateko borroka hori kapitalismopeko klase-borrokaren motorra da, klase kapitalistari langileek beren lanarekin sortzen duten balio guztia kentzeko langile-klasearen bidezko borroka. Edo, beste era batera esateko, kapitalismopeko klase-borroka, funtsean, gizartearen soberako lana bereganatzeko borroka da.

Hona hemen ikaskideekin dugun lehen desadostasuna. *Subjecte i estratègia sozialista* artikuluan. *Lehen hurbilketa batean* esaten da:

> "Proletarioen baldintza ekonomikoetatik eratortzea subjektu iraultzaile gisa, mekanismo automatiko bat balitz bezala, askotan egin diguten salaketetako batean erortzea litzateke: ekonomizismoan."

Hala ere, *Miseria de la Filosofía* liburuan, Marxek, Britainia Handiak XIX. mendeko 40ko hamarkadan bizi zuen egoera aztertuz, honako hau dio:

> "Hasiera batean, *baldintza ekonomikoek* herrialdeko masa langile bihurtu zuten. Kapitalaren menderatzeak egoera komuna sortu du masa honetan, interes komunak. *Horrela, masa hori jadanik klase bat da kapitalaren aurrean*, baina oraindik ez bere buruarentzat. Borrokan, zeinaren fase batzuk aipatu baititugu, masa hori bildu egiten da, bere buruarentzat klase bihurtuz. Defendatzen dituzten interesak klase-interes izatera iristen dira" (Marx, *Miseria de la Filosofía*, 257. or. Ed. *Jucar)* (letra etzanak gureak dira).

Zer esan nahi du *klase-kontzientzia beretzat hartzeak*? Esan nahi du gizarteko komunitate jakin bateko kide izatearen kontzientzia, bere interes sozialekin eta bere helburu historikoekin, soldatapeko langile izateagatik eta prozesu ekonomikoan klase gisa duen posizioagatik. Horrela, lan-baldintzek nahitaez sortzen dituzte langileak kontzientziatzeko prozesurako premisak. Kontsiderazio horiek langile-klasea osatzen duten sektore eta geruza guztiei aplikatzen zaizkie, alde batera utzita lan-baldintza partikularrek beren kontzientzian azkarrago aurrerarazten dituztela geruza jakin batzuk beste batzuk baino. Hau da, langile-klasearen kontzientzia bere egoera materialetik dator, bizitza materialaren beraren ekoizpenetik. Berriro ere, jarrera materialista da, kontzientzia baldintza mate-

9 https://www.horitzosocialista.cat/index.php/component/content/article/critica-a-la-queestio-organitzativa-desviacions-i-potencialitats?catid=9&Itemid=101

rialen emaitza dela defendatzen duena, ideiak inguratzen gaituen errealitatearen isla gutxi gorabehera zuzena direla defendatzen duena.

Baina, lankideekin bat gatoz, kontzientzia hori ez da automatikoa eta ez da zerutik erortzen: egoera objektiboaren eta faktore subjektiboaren, emandako baldintza materialen eta klase bizien borrokaren arteko harreman dialektikoaren adierazpena da. Horrela, proletarioen ikuspuntutik, bat gatoz baieztapen honetan:

> "Gizarte-klaseak, lehen aipatu dugun bezala, *egoera ekonomiko batean daude, eta egoera horrek, posibilitate-baldintzak baditu ere*, ez dakar berehala subjektu politiko gisa agertzea; izan ere, horrek klaseen borroka-prozesu historiko oso bat eskatzen du, eta, horren bidez, beren buruaz jabetzen dira."(letra etzana gurea).

Klase-kontzientzia eratzeko prozesua ez da gertatzen langileek gizarte kapitalistaren *egitura* ekonomikoaren esparruan duten esperientziarekin bakarrik, baita *gaine-gituran* ere, langileek beren erakundeetan (sindikatuak, alderdiak, elkarteak, etab.), erakunde politiko burgesetan (udalak, parlamentuak, etab.) eta, bereziki, astinaldi politiko eta sozial handiekin duten esperientziaren bitartez: estatu burgesaren errepresioa, gerrak, eztanda sozialak, greba orokorrak, iraultzak, etab.

Hori esanda, garrantzitsua da gehitzea masen kontzientzia ez dela, eskuarki, iraultzailea. Aitzitik, kontserbadorea izateko joera du, jendeak ideia zaharrei, tradizioei eta ezagunaren erosotasunari eusten baitie. Jende gehienak bakean eta baldintza egokietan bizi nahi du. Nork bota diezaieke errua? Inork ez du nahaste handirik nahi.

Galga erlatibo gisa jarduten duen faktore horretaz gain, langile-klaseak, nazioartean interes komunak izan arren, osagai heterogeneoak ere baditu, MSko lankideek ere adierazten duten bezala. Desberdintasun objektibo horiek ulertzea ezinbestekoa da langile klaseak bere kontzientzia modu desberdinean garatzen duela ikusteko, buruan geruzak eta atzeguardian beste geruza batzuk dituela, gertaera eta prozesu desberdinetan hainbat geruzatako aurrerapenekin eta atzerapausoekin. Irango egungo borroka iraultzailean, adibidez, emakumeak dira, batez ere ikasleak, mugimenduaren buruan daudenak, eta oso jauzi garrantzitsua egin dute aurrera, bi aldiz zapaldutako geruza izatetik, erregimenaren muturreko zapalkuntzak murriztutako gizarte-papera izatetik Irango kapitalismoaren aurkako borrokaren punta-puntakoa izatera igaro baitira.

Alderdi Komunista

Gorago esandakoagatik guztiagatik, sistemaren egonkortasuneko garai normal batean, ezinbestekoa da langile gutxi batzuk bakarrik egotea prest ideia iraultzaileak edo komunistak besarkatzeko. Langile-klasearen masa zabalak esperientzia gehiago eta gertakari handiak behar ditu burgesiaren sisteman eta ideia nagusietan dituen ilusioak hausteko, baita gizartea errotik aldatzeko zuen mesfidantza hausteko ere.

Are gehiago, hori onartzen dute lankideek *Subjecte i estratègia sozialista artikuluan. Lehenengo hurbilketa bat,* mugimenduko koadroen zati handi bat "klase ertain proletarizatuaren" artean bildu behar dela baieztatzen denean; izan ere, haien ustez, langile arruntek baino maila kultural aurreratuagoa du. Zer da hori, sektore aurreratuagoak, abangoardiakoak eta sektore atzeratuagoak daudela onartzea besterik, eta alderdia edo mugimendua lehenik bere eskeletoa osatzen duen koadro-geruza baten inguruan eraiki behar dela? Hori esanda, erakunde komunista orok ahaleginak egin behar ditu langile aurreratuen artean errekrutatzeko eta ikuspuntu proletarioan hezteko beste talde eta gizarte-klase batzuetako militanteak.

Argudio berarekin jarraituz, uste dugu MSko kideak kontraesan batean erortzen direla komunisten helburua honako hauetan ezartzean:

> "Erakunde iraultzaile baten helburu orokorra proletarioek botere politikoa *hartzeko baldintzak sortzea* da, klase gizartea ezabatzeko eta, beraz, burgesen nagusitasuna gainditzeko modu gisa. Hau da, helburua indar hegemoniko bihurtzea da." (*Íbidem*, letra etzanak, gureak)

Langile-mugimenduaren azterketa historikotik eta gure klasearen baldintza objektiboetatik abiatuta, ikusten dugu garai egonkorretan biztanleriaren geruza txiki bat baino ez dela iristen *aurreratutzat* jotzen diren ondorio iraultzaileetara. Aldi berean, ikusten dugu gertaerak direla, ororen gainetik, masen kontzientzia aldatzen dutenak. Zentzu horretan, gerrak eta iraultzak dira kontzientzia indar eta sakontasun handiagoz mailukatzen duten gertaerak.

Argi esan dezagun: erakunde iraultzaileak ez *ditu boterea hartzeko baldintzak sortzen*; kapitalismoaren kontraesan konponezinek sortzen dituzte milioika pertsona matxinatzera behartzen dituzten baldintzak. Kontraesan horiek sufrimendua, miseria, amorrua, frustrazioa, heriotza eta abar sortzen dituzte, eta aldi batez metatzen dira, harik eta, itxuraz, bat-batean, milaka edo are milioika langile eta gazte, egun batez apatiko, hurrengo egunean kaleetara eta beren lanpostuetara borrokatzera ateratzen diren arte. Azken urteotan mundu osoan zehar izandako borroka zoragarriek hori frogatzen dute, Ekuadorren, Kazakhstanen, Sudanen eta abar. Atzoko kontzientzia, gertaerekiko atzeratuta zegoena, errealitatearekin batera jartzen da modu malkartsuan.

Horregatik guztiagatik, gure eredua Boltxebike alderdia da. Leninek koadroen antolaketa iraultzaile teoriko eta ia frogatuaren beharra defendatu zuen, sistema kapitalistaren aurkako borroka politiko guztia bilduko zuena. Ikuspegi hori, borroka guztiak bandera beraren pean bateratzearen ikuspuntutik, bat dator MSren ja-

rrerarekin, honako hau esaten dutenean: "Alderdia ez da fronteen koordinazio hutsa, proletarioen artikulazio globala baizik, estrategia eta zuzendaritza politiko jakin beraren pean". Horretan, berriz ere, ados gaude. Hala ere, kideak ez datoz bat kontzeptu boltxebikearekin komunistek klase-borrokan duten zereginari buruz. Horrela, *Crítica a la qüestó organitzativa: desviacions i potencialitats* artikuluan honako hau esaten da (luze aipatzen dugu):

> "Teoriaren eta praktikaren arteko bereizketa horretatik abiatzen den lehen desbideratzeak teoria sozialista ideien munduan dauden printzipio, baieztapen eta premisen multzo gisa ulertzen du, eta komunisten zeregin teorikoa "bilatzea" dela, hau da, a priori sozialismoa definitzea eta a posteriori jaioaraztea. Ikuskera horren ondorioz, abangoardia ideia horiek eskuratu eta klaseak bere parte-hartze kontzienterik gabe antolatu behar duen sektore gisa ulertzen da. Hori dela eta, abangoardismotzat hartzen dugu desbideratze bat, zeinaren azpian masak ezin baitira erakundean sartu, ez baitago aldez aurretik definitutako bitartekaritza-funtzioa betetzeko pentsatuta; aitzitik, kontzientzia garatua duen gutxiengoa da, baina azterketa teorikoan duen zeregina mugatzen du, eta masa-espazio oso mugatuetan eragiten du. Beraz, abangoardismoaren sustraia abangoardiaren kontzeptuaren pertzepzio okerra da, eta ondorioz, masen eta antolaketa iraultzailearen arteko desloturarena. Beharrezko lotura hori bermatzeko, beharrezkoa da abangoardia bat etortzea masa proletarioen klase-kontzientziaren garapenarekin, azken batean proletarioen abangoardia baita, ez klase bereko kanpoko eragile bat. Abangoardismoa masa proletarioek beren baldintzen eraldaketan subjektu aktibo gisa betetzen duten papera gutxiestean erortzen da, eta azkenean sozialismoa "ingeniaritza sozialeko" obra batera murrizten du, eskematikoki eskuairaz eta kartaboiz egindako mundu bidezkoago bat sortzen duena, zeinaren masak soilik kapitalismoaren basakeriaren aurrean duen ontasunaz eta asmo onaz konbentzitu behar diren."

Lehenik eta behin esan behar da teoria marxista naturaren eta giza gizartearen legeen azterketa objektiboan oinarritutako zientzia dela. Azterketa horietatik abiatuta, oinarrizko printzipio hautsiezinak ondorioztatzen dira, eta horietako batzuk lankideekin partekatzen ditugu: proletarioen diktadura, zapaldutako guztien emantzipazioa ahalbidetzen duen langile-demokraziaren erregimen gisa ulertuta, langile-klasearen independentzia politikoa, etab.

Zientzia orok bezala, marxismoak alderdi guztien azterketa sakona eskatzen du, filosofiatik hasita. Hori dela eta, denbora eta ahalegina eskatzen duena, gure klasearen baldintza objektiboekin eta heterogeneotasunarekin konbinatuta, azaldu dugun moduan, klase horretako gutxiengo batek bakarrik onartzen ditu ideia horiek, eta haiekin batera antolatzen da, egonkortasun kapitalistaren garaian. Beraz, kontua ez da marxistek ez dutela masa-erakunde bat eraiki nahi edo ez nahi, baizik eta ezarritako baldintza objektiboak direla, zeregin hori zailtzen dutenak. Hala ere, hau aldatzen ari da, eta saltoka. MSren garapena bera gazteen eta langileen maila zabalen erradikalizazioaren sintoma da. Beste era batera esanda, kapitalismoaren zahartzaroaren gainbeherak eta milioika pertsonaren kontzientziaren aldaketa malkartsuek masa-erakunde iraultzaileen hurrengo aldian garapenerako baldintza objektiboak sortzen ari dira. Gai hori zehatzago planteatuko dugu gero.

Guretzat, goian aipatutako analisiaren akats nagusia masen eta abangoardiaren artean sortzen den erlazio dialektikorik eza da. Lehenik eta behin, eta planteatu dugun bezala, ez dira erakunde iraultzaileak iraultza egiten dutenak, masa zabalak baizik. Dena den, nazioarteko historia iraultzaile guztiak erakutsi du langile-klasearen geruza guztiak ez direla aldi berean iristen ondorio iraultzaile eta komunistetara, ezta iraultza baten hasierara ere. Alderdi komunista langile klasean hegemonikoa den lekuetan ere, prozesu iraultzailearen hasieran, alderdi horren zati bat bakarrik antolatzen jarraitzen du. Horregatik, akatsa da alderdia klasearen antzekoa izatea, eta horrek aurreko alditik dakarren heterogeneotasun guztia gehitzea. Alderdiak, ahalik eta barne-demokraziarik handiena praktikatzeaz gain, homogeneoa izan behar du bere printzipio, programa, metodo eta helburuetan, proletarioen interes objektibo historikoak adierazten baitituzte. Hala ez balitz, geldituta geratuko litzateke eztabaida eta liskarren ondorioz, aurreko iraultzaren aurreko etapan konpondu beharreko une erabakigarrian. Garrantzitsuena langileen klasean alderdiaren nagusitasuna egiaztatzea da, eta hortik aurrera *Alderdi Komunistaren erakunde iraultzailearen zeregin nagusia masak bere borrokan zuzentzea izango da*. Harremana buruak gorputzarekin duenaren antzekoa da, bata bestearen mende dago, baina garunak zuzentzen du gorputza.

Baina ez gaitezen hitzetan galdu, goazen gertakari historikoetara. Urte askotan, Alderdi Boltxebikeak milaka borrokalari langile eta gazte konprometitu baino ez zituen bildu. Hau, bereziki, Errusia tsista zen estatu poliziako-militar batean gertatu zen, alderdi proletarioak eta sindikatu askeak eratzea eragozten zuena. Horrela, 1917ko otsailean Errusiar Iraultzaren hasieran, Boltxebikeen Alderdiak ez zituen 8.000 kide baino gehiago; 1917ko urrian, ordea, alderdiak 200.000 militante baino gehiago zituen. Masa-alderdi bihurtu zen 10 milioiko langile-klasea zuen herrialde batean; hau da, 50 langile errusiarretik bat boltxebikeekin antolatuta zegoen, proportzio estimagarria dena, eta, gainera, oso denbora gutxian lortu zuten, nahiz eta haien benetako eragina askoz handiagoa izan, milioika langile eta nekazarirengan estimatua, sobietarretan lortutako gehiengo demokratikoaren bidez. Beraz, 200.000 kide dituen alderdia al da, edo abangoardiakoak? Gure erantzuna zehatza da: biak batera.

Alderdi boltxebikea hain erabakigarria izan zen 1917ko iraultzan, hain zuzen ere, aurreko aldian Leninek defendatzen zituen premisen pean sortu zelako: zuzendaritza iraultzaile baten beharra, borrokan ondutako koadroen beharra eta marxismoarekin armatutakoak. Leninen ondorioek ez dute zerikusirik jendetzarekiko harrokeriarekin edo mespretxuarekin, gizarte kapitalistatik eratorritako azterketarekin baizik. Langile-klasearen zeregin historikoa gizartea klaseetan zatitzea behingoz amaitzea da. Hori da bere eginkizuna, zeren historian lehen aldiz, ekoizpen-bitartekorik gabeko klase bat baita boterea bere eskuetan har dezakeena eta hartu behar duena. Zehazki, zeregin horren ondorioz, langile-klaseak programa eta estrategia zehatzak, amaituak eta langileen boterea ezartzeko gai direnak izan behar ditu. Horrela, zuzendaritza iraultzailearen papera, profesionalki prestaturiko eta praktika luze batek ikasitako koadroena, faktore erabakigarria bihurtzen da boterearen auzia gai-zerrendan dagoen klase-borroka gogorreko gertakarietan garaipena lortzeko.

Berriz ere, hemen uste dugu lankideak goian aipatutako jarrerarekin kontraesanean daudela, aldi berean komunisten zereginetako bat borroka partzialak sistema osoaren aurkako proiektu totalizatzailearekin lotzea dela baieztatzen dutenean. Ez al da hori gidatzea? Guk jarrera hori babesten dugu, kapitalismoa, gizartea klaseetan banatzea, masek pairatzen dituzten gaitz guztien iturria delako.

Zentzu honetan, Leninek dio, "*Zer egin?*" liburuan: (sozialdemokrazia komunistak bezala ulertzen dut):

> "Sozialdemokraziak langile-klasearen borroka *zuzentzen* du, ez bakarrik lan-indarra saltzeko baldintza onuragarriak lortzeko, baizik eta desjabetuak aberatsei saltzera behartzen dituen erregimen soziala suntsi dadin" (*¿Qué hacer?*, 60. or. Ed. Progreso, Mosku 1981. gure etzanak)

Hori izan behar da, gure ustez, erakunde iraultzaile baten zeregina: kontzienteki formulatzea langileek modu erdikontzientean, nahasian, kontraesanean eta abarretan ulertzen dutena. Zeregin politikoa da, gure klaseko baldintza objektiboetatik eta kontzientziaren egoeratik abiatuta, beti adieraztea sistema kapitalista, gaitz guztien iturri dena, akabatu behar dela. Hitz batean: zuzentzea.

Hala ere, MSko kideen jarrera teorikoa kontrakoa dela uste dugu. Gure ustez, kideen ideiak ondoriora eramaten baditugu, antolaketa iraultzailearen ordez klasea bere osotasunean hartu behar dela defendatzen dute, abangoardiaren eta klasearen, zuzendaritzaren eta masen arteko aldea ezabatuz. Artikulutik, *Kritika a la qüestó organitzativa: desviacions i potencialitats*:

> "Alde horretatik, antolakunde iraultzailea ez da antolaketa-egitura bat bakarrik, *proletariotza bera da,* eta bere burua subjektu iraultzaile gisa eratzen du" (gure etzanak).

Komunisten zereginak gaur egun

Marxismoaren azterketak orokortasunaren eta zehatzaren arteko erlazio dialektikoa erakusten digu. Horrela, KMItik Alderdi Komunistak kapitalismoa boteretik kentzeko borrokan duen garrantzia defendatzen dugu. Baina zeregin zehatzak unean uneko egoera materialetik datoz. Lenin, *zer egin?* lanean, komunisten berehalako zereginak planteatzen ari da Errusiako une historiko zehatz horietan: izaera profesionaleko erakunde iraultzaile bat sortzea, Errusia osoko egunkari nazional baten bidez. Honela dio:

> "*Erakunde indartsurik ez badago*, edozein egoeratan eta edozein alditan borroka politikoan hasitakoa, ezin da esan ere egin printzipio irmoetan oinarritutako eta zorrotz aplikatutako jarduera-plan sistematiko bat denik, taktika izena merezi duen plan bakarra." (*¿Qué hacer?*, 50. or. Ed. Progreso, Mosku 1981. gure etzanak)

Era berean, geure buruari galdetu behar diogu: zein da gure garaiko ezaugarri nagusia? Alde batetik, kapitalismoaren gainbehera objektibo izugarria, gizartea gero eta gehiago basakeriarantz eramaten ari dena; bestetik, faktore subjektiborik ez egotea, Alderdi Iraultzailearena, masen kontzientzia-maila igo eta gure klasea azken garaipenera bidera dezakeena. Hori are nabarmenagoa da oraintxe esperientziarekin herrialde oso batean, non masek beren ahalmen eta sakrifiziorako gaitasun izugarria erakutsi duten kapitalarekiko emantzipazioa lortu gabe. Baina alderdi iraultzailearen garapena, berriro ere, baldintza materialekin lotuta dago. Indar marxistak masetatik isolatuta egon dira munduko kapitalismoaren gorakada eta estalinismoaren menderatze aldi luze batean. Bat gatoz MSren ondorioetako batekin:

> "Azterketa honek erakusten digu gure mugetako bat gure *indar militanteen egungo egoera dela, berehalako hazkundea behar baitute* mugimendu gisa ezartzen ditugun helburuak gauzatzeko." (*Subjecte i estratègia socialista. Una primera aproximació*, gure etzanak)

Beraz, emandako baldintza zehatzetatik abiatuta, KMItik uste dugu komunistok, Leninek eta boltxebikeek bezala, XIX. mendearen amaieran eta XX. mendearen *hasieran dugun berehalako zeregina koadro marxisten antolaketa iraultzailea eraikitzea dela*. Horretarako, komunismoaren ideietara, hau da, gaztetasunera eta langile gazteriara, irekien dauden biztanleen geruzetara jo behar da sistematikoki, MSko kideek ere esaten duten bezala.

Aipatu dugun bezala, komunisten hezkuntza teorikoa ere garrantzitsua da. Jarduera praktikoari dagokionez, indar komunisten indar mugatua dela eta, hauxe da, Leninen hitzetan:

> "Gure alderdiaren *antolaketa-jardueren* funtsezko edukia, jarduera horien grabitate-zentroa, posible eta beharrezkoa den lan bat izan behar da, bai leherketarik bortitzenaren aldian, bai barealdi osoenean, hau da: *Errusia osoko asaldura politikoko lan bateratu batean, bizitzaren alderdi guztiak argitzen dituena eta masa handiei zuzentzen zaiena* (*¿Qué hacer?*, 187. or. Ed. Progreso, Mosku 1981. gure kurtsiboak).

Dauden tokian dauden jendetzari zuzendutako jarduera honen helburua erakundearen lerroak handitzea eta langileen eta gazteen mugimenduaren barruan eragina eta autoritatea irabaztea da. Helburua, MSrekin partekatua, langileen mugimenduan errotutako masa-erakunde iraultzaile bat ahal den neurrian garatzea da. Hala ere, MSk planteatzen duena ez bezala, guretzat masa-alderdi komunistak ez du izan behar prozesu iraultzailean bertan aldarrikatuz, baizik eta lehenago, ahalik eta masa-oinarri handienarekin, prozesu iraultzailea nahitaez laburra delako (asteak, hilabeteak, urte gutxi batzuk) eta ez dagoelako denborarik esperimentazio handietarako. Ezin zaio tentsio iraultzaileari hori baino askoz gehiago eutsi, bestela aukera galdu egiten da eta erreakzioak iniziatiba har dezake eta langileen klasean zalantza piztu, ezegonkortasun sozialaren, krisiaren, langabeziaren dislokazioak pairatzen baititu, eta egunero bizi behar du, lan egin eta klaseko etsaiaren soldata bat kobratu. Masa erakunde bat dela ulertzen dugu gutxienez ehunka mila militantek osatutako indar bat, klase gehiena zuzentzeko gai dena, eta erakundeak jada oinarri zabala izango lukeena sindikatuetan, sobietetan, kalean eta abarretan.

Horregatik, erakunde komunista gisa hazteko beharrarekin bat etorri arren, ez gatoz bat lankideekin zereginetan; izan ere, haiek gai praktikoa jotzen dute abiapuntutzat:

> "Erakunde iraultzailea eta sozialismoa eraikitzeak errealitate sozialaren elementu zehatzetan kokatzea eskatzen du, gauzen egungo egoera gainditzeko gai diren apustu politikoak bultzatu ahal izateko. *Estrategiaren eta taktikaren auziak zentzua izateko, ezinbestekoa da erakunde iraultzaile baten bidez praktikan jartzeko benetako aukera egotea.* (*Crítica a la qüestió organitzativa: desviacions i potencialitats*, gure kurtsiboak)

Planteatzen duten sakoneko arrazoiarekin bat gatozen arren, sistemaren aurka praktikoki borrokatzea, haiek planteatutako terminoetan eta bere kokapen estrategikoaren barruan, egungo garairako ondorioztatzen duten ondorioa ez da Alderdi Komunistaren eraikuntza, baizik eta gizarte-prozesuaren eta produkzio-prozesuaren kontrolaren bidez hegemonia kapitalista borrokatzen duten borroka-erakundeena. Gai horri buruz hitz egin dugu hemen.

Gai konkretura itzuliz, 1919-1923 urteetan, komunisten berehalako zereginak guztiz desberdinak ziren. Europa osoan zehar bazen hartzidura iraultzaile bat, eta botherearen hartzea gai-zerrendan zegoen. Errusian, boltxebikeek markatu zuten jarraitu beharreko bidea, eta Internazionala masa-alderdi komunistek osatzen zuten herrialde guztietan: Alemania, Frantzia, Italia, etab. Baldintza horietan, komunistek boterea hartzeko prestatu behar zuten, eta, klase-borrokan esku hartzeaz gain, borroka horiek sortzeko erantzukizuna ere bazuten. Hitz gutxitan esanda, langile klaseko jende asko eta klaseen arteko gerrara zapalduak zuzentzeko posizioan zeuden, boterea hartzeko asmoz.

Internazional Komunistaren lehen lau kongresuetako idazkietan, Leninen bizitzan ospatu ziren guztiak, lan praktikoak marxismoaren ikuspegitik ikuspegiak garatzetik eratortzen direla ikusten dugu. Ikuspegi horietatik abiatuz, aplikatu beharreko taktika zehatza garatzen zen, klase-borrokaren egoera, hartzidura iraultzailea, sozialdemokraziaren indarra eta norberaren indarrak kontuan hartuta. Metodo hori filosofia marxistan oinarritzen da, dialektika materialistan.

Beraz, komunisten egungo *zeregina* iraultza sozialistarako prestatzea da, erakundea garatuz, masak sistemaren aurka modu erabakigarrian mugituz gero, kontzientzian aurreranzko jauziak eginez, langile-klasea zuzen zuzendu ahal izan dezan bere zeregin historikoan.

Garapen horrek organizazioaren hazkundeari eta marxismoaren kuartelik gabeko defentsari lehenbailehen lehentasuna ematea eskatzen du. Azaldu dugun bezala, hazkunde hori langileen eta ikasleen mugimenduaren barruko parte-hartzeari lotuta joan behar da, eskari partzialak, berehalakoak, kapitalismoa bere osotasunean akabatzeko beharrari lotzeko eta goratzeko.

Ororen gainetik, behar-beharrezkoa da marxismo iraultzailearen programa modu zehatzean mundu osoan zehar defendatuko duen nazioarteko erakunde bat eraikitzea. Alderdi Komunistak hurrengo aldian garatuko den iraultza nazional bakoitzean eta Internazional Komunistak munduko langile klaseak sistema kapitalista globala suntsitzeko egiten duen ahalegina zuzendu eta kontzentratuko duen erakunde gisa izango duen esku-hartze erabakigarriarekin bakarrik lortuko da kapitalismoaren basakeriarekin amaitzea zapaldutako guztien emantzipazio iraultzailearen bidez.

Ondorioak

Gure kritika egiten diegu MSko kideei beren jarrera batzuei, modu eraikitzailean eta borrokari eta mugimendua eraikitzeari ekin dioten ausardia eta erabakitasunarekiko errespetu handiz. Desberdintasun batzuk izan ditzakegu, ezkutatu edo minimizatuko ez ditugunak, baina borroka komunistaren historiatik ikasi dugu, batez ere Internazional Komunistaren lehen lau kongresuetatik, Lenin bizi zela egin zirenak – non mundu guztiak bere iritzia eta bere ezberdintasunak adieraz zitzakeen, Internazionalaren degenerazio estalinistaren aurretik – ez dagoela inolako arazorik desberdintasunak izateko, betiere anaikideta-

sunez, beste aldearen ikuspuntuak desitxuratu gabe, eta eztabaidaren maila eta lankideen maila politikoa igotzeko helburuarekin. Azkenean, bizitza izango da, eta egitateek esango dute zein zati zuzendu behar diren eta zein ez.

Bitartean, arretaz jarraituko dugu Mugimendu Sozialistaren garapena eta aurrerapenak, arrakasta handiena opa baitiogu, eta espero dugu harekin lankidetzan aritzea, ez bakarrik ideien truke emankor batean, baizik eta bat egiten dugun tokian lan komun batean.

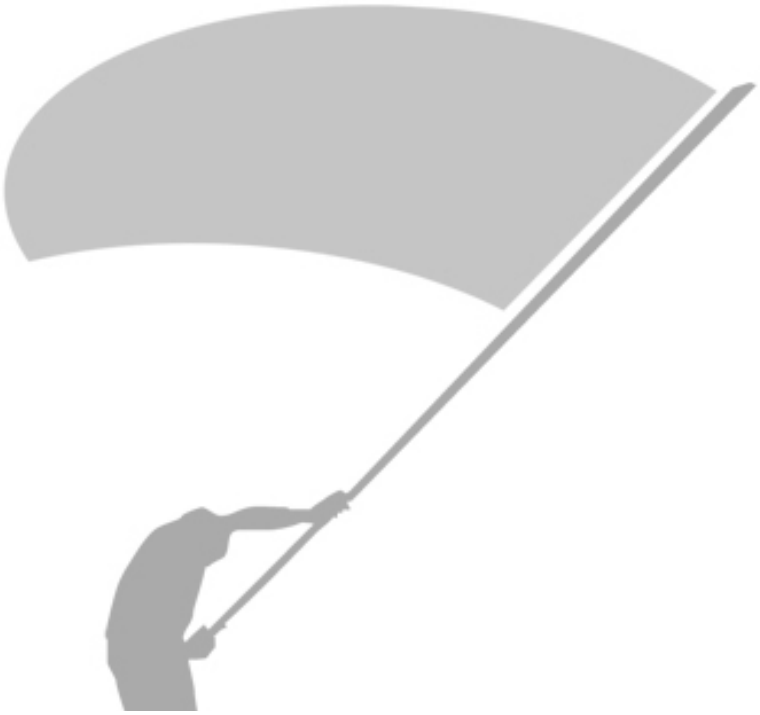

Irakurleari dokumentu honi buruzko iruzkinak eta iritziak eskertuko genizkioke

HARREMANETAN JARRI::

Korronte Marxista Internazionala (KMI): webmaster@marxist.com
KMI (Euskal Herria): uzmarxistak.eh@gmail.com
KMI (Espainiako estatua): contacto@luchadeclases.org
www.marxist.com
www.luchadeclases.org

Korronte Marxista Internazionala munduko erakunde komunista bat da, eta kontinente guztietako 50 herrialde ingurutan du presentzia.

Estalinismoa erori eta 30 urtera, kapitalismoak historiako krisirik sakonenari egin behar dio aurre. Milioika pertsona daude derrigorrezko jarduerarik ezera kondenatuta, sistema kapitalista, kapitalaren jabeen onura pribatuan oinarritua, bere energia eta ezagutzak erabiltzeko gai ez delako. Horri gehitu behar zaio ingurumen-krisia, planeta ziurgabetasunean, gerretan, basakerian eta atsekabean murgiltzen duena.

Milioika pertsona sistemaren gaitasutasuna zalantzan jartzen hasten dira eta haztamuka irteera bat bilatzen dute. Azken hamarkadan, aurrekaririk gabeko masa-mobilizazioak egin dira (Udaberri Arabiarra, Grezia, Espainiako Estatua, Txile, Kolonbia, Aljeria, Sudan, Sri Lanka, Libano, Katalunia, etab.), eta erakusten dute gero eta geruza zabalagoen borondatea dagoela zuzenean agertoki politikoan sartzeko, beren egoera eraldatzeko.

Mobilizazio hauek, kasu batzuetan mugiezinak ziruditen erregimenak eraitsi dituztenak (Ben Ali Tunisian, Mubarak Egipton) eta errepresio aparatu izugarria eta inperialismoaren babesa zutenak, zapalduen indarra erakutsi zuten martxan jartzen direnean. Baina, aldi berean, bat-batekotasunaren mugak ere agerian geratu ziren. Langile-masek badakite zer ez duten nahi, baina oraindik ez dute nahi dutenaren programa amaiturik, ezta hori lortzeko ideia zehatzik ere.

Gure ustez, marxismo iraultzailea, hain zuzen ere, langile-klaseak bere emantzipazioaren alde egindako borroken esperientzia metatu eta garaipenerako tresna ematen duen teoria da. Marxismoaren ideiek munduko langile eta gazteen mugimendu iraultzailearen norabidea bereganatzen dutelako borrokatzen du Korronte Marxista Internazionala.

Gure helburua apala da, oinarrizko mundua aldatu nahi dugu. Sistema kapitalistaren abolizioak, Engelsen hitzetan,"beharrezkotasunaren erresumatik askatasunaren erresumarako jauzia"; esan nahiko luke.

Egin bat gurekin borroka honetan!

CMI

www.marxist.com